

Josep PERARNAU I ESPELT

SOBRE EL MANUSCRIT DE VALÈNCIA,
COL·LEGI DEL PATRIARCA,
AMB SERMONS DE SANT VICENT FERRER

Ha arribat als nostres dies una certa tradició, segons la qual els volums de Perusa, San Domenico, i de València, Col·legi del Patriarca, tenien en comú el fet de transmetre esquemes de sermons de sant Vicent Ferrer. Serà suficient a confirmar-ne l'existència fins a temps ben recents allò que diu al respecte un mestre, que de cap manera pot ésser titllat ni d'indocumentat ni de frívol, Jordi Rubió i Balaguer: «De vegades, com en el manuscrit del Col·legi del Patriarca o en el de Perusa, el text és essencialment en llatí i fa l'efecte de constituir un esbós o esquema del sermó abans d'ésser predicat»¹

Cal, doncs, estudiar el dit manuscrit valencià de manera que hom pugui en el futur col·locar-lo en el lloc que li correspon dins la transmissió manuscrita dels sermons vicentins, entre els volums d'esquemes o entre els de 'reportationes'. Ho farem oferint en les primeres pàgines algunes notícies descriptives del volum i de les seves característiques, una de les quals seria la d'ésser autògraf de mestre Vicent; seguirà la llista dels sermons que actualment s'hi troben, amb indicació dels que ja han estat publicats; i s'acabarà, a tall d'apèndix, amb la transcripció sencera de sis dels dits textos.

Les consideracions globals tant sobre aquest volum com sobre la seva relació amb d'altres manuscrits de sermons vicentins es troben sota el títol de *Consideracions globals sobre els primers manuscrits de sermons vicentins*, col·locades en aquest volum immediatament després dels capítols dedicats als successius manuscrits i immediatament abans de la *Aportació a l'inventari de sermons de sant Vicent Ferrer*.

És d'estricta justícia agrair, cosa que faig amb molt de gust, les facilitats de treball que em foren ofertes pels directors del Col·legi del Patriarca, i en particular per l'amic Miquel Navarro Sorni.

1. Jordi RUBIÓ I BALAGUER, *Història de la literatura catalana*. Volum I. Pròleg de Martí de RIQUER (Biblioteca Abat Oliba, 35. Obres de Jordi Rubió i Balaguer, I), Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i Publicacions de l'Abadia de Montserrat 1984, 277.

EL VOLUM DE VALÈNCIA, COL·LEGI DEL PATRIARCA

Quant al primer punt, havent estat informat que hom té en projecte de publicar l'estudi d'aquell volum i l'edició dels seus textos dins la col·lecció «Sant Vicent Ferrer» patrocinada per la Ciutat de València, i que la prepara l'amic Francisco Gimeno Blay, m'estaré d'oferir-ne una descripció completa (com les que hi ha en la primera part de l'article anterior), i em limitaré a donar d'aquell volum les dades que m'han semblat convenients per al conjunt de l'estudi ofert en la present avinentesa centenària.

El dia 1 de març del 1999, el volum es presenta col·locat dins un estoig folrat de seda verda.

L'actual enquadernació del llibre és de l'any 1974 d'acord amb una nota enganxada en l'angle inferior dret de la cara interior de la contracoberta, que diu: «SERVICIO NACIONAL DE RES-/-TAURACIÓN DE LIBROS Y DO-/-CUMENTOS. / Restaurado su interior. Encuader-/-nación muy deteriorada, ha sido / sustituida por otra similar. / nº reg.: 1615. Noviembre, 1974». Ara les cobertes són de fusta i en la part del llom, des d'aquest fins a la meitat longitudinal de coberta i contracoberta la fusta és recoberta de pell arrugada; la pell és agafada a la fusta amb una estreta franja d'aram clavada amb cinc claus, el primer dels quals podria ésser primitiu; també ho sembla almenys la coberta de fusta, perquè encara és possible d'endevinar-hi una inscripció amb tipus gòtics: «Santus Vincentius / Ferrerius» (?). Hi havia tancador i gafet metàl·lics, el tancador agafat a una franja de pell. Hi ha un full de paper blanc de guarda, per banda.

El cos del volum és de paper formant pàgines de 150 x 223 mm; hom hi ha de distingir entre els dos folis inicials, que contenen la taula dels sermons del volum; i tots els restants.

Cal suposar que en el moment de la darrera restauració, els dos folis inicials han estat col·locats i relligats a la inversa de com ho haurien d'ésser: és ben clar que l'actual primera pàgina comença indicant que el *Sermo de transfiguratione Christi* es troba en el fol. CXVI, cosa realment encertada, car és així; el primer de la segona pàgina, o fol. 1v, és el *Sermo qualiter debemus exaltare et elevare quatuor in nobis*, indicat per al foli [LXXVIII] i en realitat, en el LXXVIIIv trobem el sermó fet *In eadem villa, feria VII sive sabato*, en les línies sisena i setena del qual llegim: «Et ego invenio in sancta scriptura quod debemus exaltare et elevare quatuor, secundum quatuor exaltationes» (quatre 'exaltacions' que en aquest volum d'ATCA hom pot veure en l'*Aportació a l'inventari de sermons...* sota el tema bíblic EXTOLLENS VOCEM QUAE DAM MULIER DE TURBA DIXIT; el fol. 2r comença indicant un {*Sermo de*} *septem demonibus capitalibus*, que es trobaria en el foli XXX[VII], és a dir, en la part del volum primitiu que manca entre els folis XVIII i, sembla, XL de l'actual; i finalment, la pàgina 4 o fol. 2v de la taula inicial, comença amb *Sermo de semine quod cecidit secus viam...*, però el desgast del paper s'ha

menjat la xifra romana i, doncs, no és possible de saber on remetia: podria haver estat un sermó de Sexagèsima sota el lema d'EXIIT QUI SEMINAT SEMINARE SEMEN SUUM, Lc VIII, 5; però vegeu allò que diu el paràgraf immediatament posterior al següent.

Filigrana: f. XCIV/72: tres turons inscrits dins cercle, somats de creu: aquesta puja quaranta mil·límetres sobre el cercle (cf. BRIQUET-STEVENSON, núms. 11684, 11852, 11859): en el darrer plec, que sembla format per deu fulls doblats, la filigrana completa es troba (començant de comptar en el full del mig del plec, que no té filigrana), en els fulls segon (ff. 165 i 162), quart (167/160), sisè (158/169), setè (157/170) i novè (155/172); el diàmetre del cercle és de 43 mm i l'altura de la creu, ben visible en el f. XCIII/72, de 40 mm.

El cos del volum comença ara en el f. [II?]/3r, amb la frase: «Et modo veniamus ad quartum semen, quod cecidit in bonam terram...»; aquesta dada, afegida al tema bíblic, conegut perquè és repetit al final del sermó, condueix a concloure que el dit fragment inicial pertany a una peça homòloga amb les que es troben en l'*Aportació a l'inventari...* sota el tema bíblic de QUI HABET AURES AUDIENDI, AUDIAT, pertanyent al diumenge o a la setmana de sexagèsima; atribuiria el nostre al dilluns, si no fos pel costum de predicar *De mortuis*; seria, doncs, el del diumenge.

El començament de cada sermó, que coincideix amb la presència d'un tema bíblic nou i divers del de la peça anterior a ell, és assenyalat al marge amb la paraula: «Tema», sempre, que recordi, amb aquesta grafia, en llatí defectuosa; detall, d'altra banda, que no es repeteix en els altres manuscrits, que em són coneguts

La lletra del volum és gòtica catalana cursiva semibastarda; dic catalana, perquè aquesta és la denominació emprada en la València contemporània, tal com demostren unes pàgines del recordat Josep Trenchs i Òdena, i també perquè no hi he sabut veure cap característica de la lletra castellana d'aquells anys, malgrat les seves variants tan ben identificable;² però el copista potser era aragonès o de la zona castellana del País Valencià, car, tractant-se de sermons predicats a Castella, escriu frases en castellà, sempre però amb grafia catalana, per exemple, usant sempre la ,ny' quan ha de grafiar el so corresponent a aquesta lletra.

2. Josep TRENCHS I ÒDENA, *El llibre i l'escriptura en inventaris catalans i valencians del segle XV*, dins «L'Espill», XIII-XIV (1982), 71-85; vegeu-ne resum dins «Arxiu de Textos Catalans Antics», III (1984), 402, núm. 402, núm. 1581; remarqueu que el testimoni primer, de mitjan segle XIV, és valencià; segueixen els catalans, ja del segle XV. El lector pot establir ell mateix la comparació entre els dos tipus de lletra gòtica, el català del manuscrit vicentí del Col·legi del Patriarca, i el castellà contemporani, mirant-se les pàgines 100-105 (tipus català) i 106-107 (tipus castellà) en el llibre del prof. Pedro M. Cátedra, citat en la nota 7.

En aquest moment, de més a més, i en referència al dit tipus de lletra, és impossible de no encarar-se amb la pregunta de si la del manuscrit del Col·legi del Patriarca és autògrafa de mestre Vicent Ferrer.

Darrerament, en efecte, el ja esmentat Prof. Francisco M. Gimeno ha estat radical en l'afirmació de l'autografia: «Un análisis del sermonario en cuestión permite afirmar, sin ningún género de dudas, que es un manuscrito de autor y, consecuentemente, autógrafo de san Vicente Ferrer»;³ i basa tal afirmació en dues raons: la primera és que «la escritura empleada comparte características formales con la que V. Ferrer utilizó en algunas notas de la Biblia de la Catedral de Valencia, con la anotación preparatoria del sermón custodiado en la actualidad en la Bibliothèque Nationale de Paris, y con las *schedulae sermonum* de Perugia»; la segona, que «la propia textualidad de la anotación del folio 96v, donde indica que tras un tiempo de enfermo comienza a escribir».⁴

Quant a la raó primera, hom diria que ,compartir característiques formals' no demostra res, si hom no precisa de quines es tracta; tota A majúscula d'escriptura llatina comparteix característiques formals amb totes les altres A majúscules d'escriptura llatina que, o són escrites amb dos pals coincidents en el vèrtex o amb un cercle completat amb una cua, però això de cap manera no permet d'afirmar que totes les d'una mena i totes les de l'altra hagin estat escrites per una única mà. En canvi, posats en aquest pla, jo em pregunto si la pàgina verso del foli LVI/35v, o la recto del foli LXI/38r, comparteixen, en llur totalitat, idèntiques característiques formals; i creuria que un estudi seriós del volum del Patriarca de València, quant a la lletra, caldria que es plantegés si el copista fou únic.

Més encara, no havent vist personalment ni les notes de la *Bíblia* de la Seu de València, ni les notes del sermó de París (fora de la fotografia publicada per Clovis Brunel), no m'atreveixo a afirmar-ne res; però, en quant al manuscrit de Perusa, San Domenico, cal dir clarament que la primera prova o raó, consistent a afirmar que: «la escritura empleada comparte características formales... con las *schedulae sermonum* de Perugia»,⁵ equival, en tant que prova d'autografia, a quelcom de completament inútil, si no precisa (i no ho fa) amb quina de les diverses mans presents en el manuscrit de Perusa és afirmat el ,compartir característiques formals' (o, potser, aquest extrem és afirmat de totes i cada una de les dites mans, en el qual cas el fet de compartir característiques formals no sembla significar ni menys demostrar res, perquè no passa d'assenyalar una coincidència genèrica).

3. FRANCISCO M. GIMENO BLAY, *La Biblia de san Vicente Ferrer (códice manuscrito del siglo XIII)*, València, Scriptorium Ediciones Limitadas 1992, 82 i 82-83, respectivament.

4. *Ibid.*, 82.

5. *Ibid.*, 82.

D'altra banda, prendre com a prova d'autografia l'afirmació: «es un manuscrito de autor y, consecuentemente, autógrafo de san Vicente Ferrer»⁶, és frase desprovista de vàlua demostrativa, car la primera cosa que cal precisar és què significa la paraula 'autor': el del text o el de la 'reportatio' o el de la còpia; perquè ací parlem de la còpia i esbrinem si és autògrafa de mestre Vicent o no, i d'autor de la còpia a Perusa certament n'hi ha més d'un, i a València, Patriarca potser també; més encara, a Perusa l'autor de la còpia o copista ha completat el text amb notes marginals, segurament (i aquesta és la meua impressió, que intentaré de raonar en el capítol següent), perquè l'exemplar de Perusa no és un original absolut, ans la còpia d'un antígraf, en el qual també eren introduïts complements marginals (o que potser el copista havia transcrit de forma incompleta i incorrecta).

Tal com ja sabem, l'altra raó és «la anotación del fol. 96v», que diu així:

«Ab ach die vsque ad aduentum, qui incipit hodie, fui inpeditus propter infirmitatem, que durauit mihi sex septimanas, et debilitatio vsque ad hodiernum diem. Et ideo, sentiens me jam in conualecencia incepi hodie scribere sermones, sicut consueui»

Però aquesta no és l'única anotació que ha d'ésser tinguda en compte a l'hora de determinar a qui pertany la lletra (o una de les lletres) del manuscrit del Col·legi del Patriarca, car n'hi ha dues més, una d'elles en el mateix foli, només que en la cara recto:

«Et quarta feria vacat, propter infirmitatem magistri».

La comparació d'aquestes dues anotacions és rica de conseqüències: una cosa és que no hi hagi sermó perquè el mestre (Vicent) estava malalt (anotació copiada en segon lloc) i una altra cosa és que no hi hagi còpia del sermó perquè el copista estava indisposat (anotació transcrita en primer lloc); això ja és prou clar, però és confirmat pel pas de la primera a la tercera persona o viceversa: el copista parla en primera persona de la malaltia que li ha impedit de transcriure els sermons (uns sermons que suposa existents) i parla en tercera persona quan narra que el mestre un dia determinat no pogué predicar i per aquesta raó ell no pogué prendre notes: per tant, ell no és el mestre (Vicent), ell no és predicador i copista alhora, ans només copista: per tant, el manuscrit no és autògraf.

La diferència entre mestre Vicent-predicador d'una banda, i copista de l'altra, resulta més que evident si hom es mira amb una certa atenció el

6. *Ibid.*, 82.

seguici de les anotacions nùms. 125-126, que el lector pot veure en la llista que segueix aquestes pàgines introductòries: l'anotació del núm. 125 és absolutament normal, la d'una ,feria tertia' com qualsevol altra (de fet, era almenys per a nostre volum, un dia qualsevol, l'onze d'agost de 1411); però a partir d'ací la normalitat s'estroneja i ho fa amb dos passos clarament diversos; en primer lloc, perquè l'endemà, 12 d'agost, el mestre està malalt, no predica i, en conseqüència no tenim sermó de la ,feria quarta'; el dia següent, ,feria quinta', el mestre segueix malalt, no predica, però ho fa en comptes d'ell el prior dominicà de Toledo; el copista, en canvi, fa la seva feina i així tenim el sermó de la ,feria quinta' pronunciat pel dit prior a Illescas el 13 d'agost de 1411; però heus ací que al tercer dia d'haver emmalaltit el mestre, el copista també s'empioça i el 14 d'agost del 1411 ja ens deixa sense sermons fins al primer diumenge d'advent, 29 de novembre del mateix any; i en reprendre la feina, té l'amabilitat de donar una explicació, que hom pot llegir en el núm. 126 de la següent llista de sermons del volum valencià: a diferència de mestre Vicent, ja per malaltia impedit de predicar des del 12 d'agost, el copista remarca que el seu impediment només començà d'afectar-lo el 14 del mateix mes.

Aquesta conclusió és confirmada per un parell d'altres anotacions, que es poden llegir en cada una de les pàgines del foli LXIII/40v. Des del foli LXI/38v ens trobem amb prèdiques per a la festa dels apòstols Felip i Jaume (primer de maig); la que comença en el dit foli és molt ben datada, dissortadament per a nosaltres no tan ben localitzada, car el títol *In eadem villa, feria VI, et festo apostolorum Filippi et Jacobi* (una vila gran no lluny d'Albacete) no fa constar el topònim de la vila; en segueix una altra que no se sap d'on ha sortit, encara que sí fou exposada en el mateix lloc: *In eadem villa, festo eodem*; la situació es complica, si hom té en compte l'acabament del primer sermó, el certament predicat per mestre Vicent:

«Et ita habetis sermonem expletum de beato Filipo; sed si volueritis audire sermonem de beato Jacobo, unus ex meis sociis post prandium, ora none, predicabit vobis. Et cras, que est dies sabati, reddemus ad materiam relictam de antichristo, scilicet, de tempore quando veniet».

Aquesta és l'anotació del f. LXIII/40r, puntualment confirmada per la del mateix foli, pàgina verso, al capdamunt de la qual podem llegir:

«Et quia reverendus magister hodie predicavit vobis de beato Filipo, dicam vobis de beato Jacobo recitando eius ystoriám, que narrat quatuor, in quibus fuit singulariter virtuosus, ut sequitur».

De nou ens trobem amb l'alteritat entre mestre Vicent i un dels seus companys; però resulta que aquest seu company és, alhora i en una sola i idèntica persona, el que faria el sermó de la vesprada i el que escriu en

aquest llibre usant aquella primera persona, que ja coneixem per l'anotació copiada en primer lloc i que estigué malalt una temporada: aquest és el copista (o un dels copistes) dels sermons del manuscrit valencià del Patriarca; i cal remarcar: de tots els sermons, tant dels que féu mestre Vicent (i són la immensa majoria) com dels pocs que féu o bé aquest 'unus ex meis sociis' (el primer, i curt, del f. LXIII/40v) o algun altre, com el que consta predicat pel Prior del Convent Dominicà de Toledo. Perquè, cal explicitar-ho, la tesi de l'autografia del manuscrit de València, Col·legi del Patriarca, converteix mestre Vicent en copista tant dels seus sermons com dels d'altri, i almenys d'aquests l'autografia no és afirmable car, per definició, no haurien estat copiats per llur(s) autor(s).

I no s'han esgotat en els anteriors els elements diferencials entre la grafia d'aquest volum i les dels altres manuscrits de sermons de sant Vicent Ferrer: no en conec cap que al començament de cada sermó assenyalali la frase bíblica inicial amb la paraula 'Tema' (com tampoc no recordo que els altres manuscrits escriguin 'tema' sense 'h' (thema), car en cap no m'havia cridat l'atenció aquesta grafia que, tant com un servidor he vist, és constant en el manuscrit del Col·legi del Patriarca); l'observació es pot repetir per a la grafia 'Salmus' per 'Psalmus' o 'dicipuli' per 'discipuli'; només en aquest i no en cap altre, els diumenges corresponents són 'post Pentecosten' i no 'post Trinitatem' (els autors de l'autografia han d'explicar de forma coherent i convincent que mestre Vicent no seguia el recompte de diumenges 'Post Trinitatem', sinó els 'post Pentecosten'); i en quant al volum de Perusa, la forma de les citacions bíbliques pròpia d'aquell no es troba en el volum de València. Les diferències encara es podrien multiplicar, com és ara amb la grafia de 'Filipi/Filipo' amb 'F' i no amb 'Ph' = 'Philipo', o amb la manca de duplicació de la 'p' = 'Philippo'; amb la substitució de les 'ss' dobles en llatí ('fuisset') per senzilles ('fuiset'), cosa que també s'esdevé amb la 'n': 'tiranus' per 'tyrannus'; o amb la confusió entre 'g' i 'j' = 'jenibus'.

Tot això, afegit al constant detall de les frases en castellà, encertades en una predicació a Castella, amb grafia de lletra catalana, em fa pensar si aquell 'unus ex meis sociis' no era aragonès o d'una zona del Regne de València pròxima a Castella. El misteri és desvelat al final d'aquell sermó de la vesprada dels sants Felip i Jaume: «Istum sermonem fecit fr. Johannes de Alcoy», f. LXIII/40v; ell és un bon aspirant al títol de copista del manuscrit conservat al Col·legi del Patriarca de València, si no del seu antígraf.

Tinc la impressió que l'amic Gimeno s'ha enlluernat davant la constatació que allò que ell veia amb els seus propis ulls (em refereixo, per exemple, a les nombroses notes marginals tant en el manuscrit de Perusa, com sobretot i encara més en el de València, tal com hom pot veure en les sis reproduccions fotogràfiques de pàgines ara valencianes en el llibre del prof. Cate-

dra⁷) només podia ésser l'exemplar en el qual l'autor mateix consignava les seves idees posteriors a una primera redacció de la peça. Però en relació a això crec que s'ha precipitat, car no ha pres en consideració una altra hipòtesi, la que concretament el volum del Col·legi del Patriarca sigui un exemplar, no pas d'autor, ans de 'reportator'; en parlaré en el capítol següent a aquest, en formular les *Consideracions globals sobre els primers manuscrits de sermons de sant Vicent Ferrer*. També tinc la impressió que el camí metodològic capacitat a solucionar el problema de l'autografia ha d'ésser un altre: el d'assenyalar un escrit certament autògraf d'un autor, en aquest cas de mestre Vicent Ferrer, a partir del qual hom pot demostrar, per llur identitat amb l'anterior, que d'altres també ho són.⁸

EL CONTINGUT LITERARI DEL MANUSCRIT

En aquest apartat em limitaré a exposar la llista dels temes bíblics, amb les corresponents numeració dins la mateixa llista i localització dins el volum que ens ocupa; no afegiré el nucli distribuïdor del sermó, car aquest consta en cada cas en l'*Aportació a un inventari de sermons...*, que es publica en aquest mateix volum i és fàcil de trobar després del respectiu tema bíblic. També he assenyalat de forma ben visible els punts on per pèrdua d'algun foli manquen un o més textos.

En relació amb aquesta pèrdua de folis i dels textos que hi eren copiats, he de recordar que Sigismund Brettle parla de dues còpies del manuscrit del Col·legi del Patriarca realitzades durant el segle XVI, ambdues utilitzades per ell en el Col·legi del Patriarca.⁹ Em pregunto si Henri Dominique

7. *Sermón, sociedad y literatura en la Edad Media. San Vicente Ferrer en Castilla (1411-1412). Estudio bibliográfico, literario y edición de los textos inéditos*, [Salamanca], Junta de Castilla y León 1994, 100-105.

8. Demanant perdó per fer referència a una obra pròpia, i només com a mostra de l'iter' metodològic propugnat en aquestes notes, em permeto de remetre a l'aplicat en el meu *Ramon Llull a Nicolau Eimeric. Els fragments de l'Ars amativa de Llull en còpia autògrafa de l'inquisidor Eimeric integrats en les cent tesis antilul·lianes del seu Directorium Inquisitorum*, Barcelona, Facultat de Teologia de Catalunya 1997, 132 pp.; aquestes pàgines també foren publicades dins «Arxiu de Textos Catalans Antics», XVI (1997), 7-129.

9. Sigismund BRETTLE, *San Vicente Ferrer und sein literarischer Nachlass* (Vorreformationsgeschichtliche Forschungen, X), Münster, Aschendorf 1924, 95: «Beide Abschriften sind heute im Colegio del Patriarcha. Ein Vergleich, den wir mit beiden anstellen konnten, ergab, dass schon im 16. Jahrhundert folgende Seiten im Original gefehlt haben: 17, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 49, 41, 58, 59, 96, 121, 141. Nachträglich verloren gegangen sind: 4 und 99. Dass die Vorlage aber nicht erst seit dem 16. Jahrhundert unvollständig ist, sondern von Anfang an unvollständig war, ergibt sich aus der Paginierung...».

Fages no es limità a transcriure un d'aquests dos volums de còpies posteriors, car publicà, atribuint-los al manuscrit del Col·legi del Patriarca, textos que no s'hi troben,¹⁰ segurament per manca de folis i de text.

Assenyalo la presència d'alguns d'aquests sermons en les edicions de Rocabertí i de Fages; quan en la primera el text no és sencer, escric abans del cognom de l'antic arquebisbe de València les lletres Cf.

1. [F. I].
{*Qui habet aures audiendi, audiat*}. Lc VIII, 8
2. F. II/3r.
IN EADEM CIVITATE.
Amodo iam dicit spiritus ut requiescant a laboribus suis, Apoc XIV, 13
3. F. II/3v.
IN EADEM CIVITATE.
Reddet mihi Dominus in illa die justus iudex, II Tim IV, 8
4. F. III/4r.
IN EADEM CIVITATE.
Reminiscamini quia ego dixi vobis, Io XVI, 4.
ROCABERTÍ, I/1, 380-388
5. F. III/4r.
IN EADEM CIVITATE.
Mansionem apud eum faciemus. Io XIV, 23
6. F. [IV]/5r.
IN EADEM CIVITATE.
Corde bono et optimo audientes, verbum retinent, Lc VIII, 15
7. F. [IV]/5v.
IN EADEM CIVITATE.
In ecclesia volo quinque verba sensu meo loqui, ut alios instruam, I Cor XIV, 19

10. De fet, en FSII, es troba, atribuït al manuscrit de València, un *De beato Augustino* (671-674) i fragments d'un altre *De nativitate beatæ virginis Mariæ* (711-714); em limito a constatar el fet, que no acabo de veure clar. Com tampoc no m'explico que FAGES no hagués publicat entre els seus *Panegyriques*, els de sant Sebastià, de santa Agnès i de sant Vicent màrtir, que són els darrers del volum del Col·legi del Patriarca, núms. 179-181 de la llista de textos d'aquell manuscrit.

S'han ocupat d'aquest volum: FAGES, *Oeuvres*, I, 23-25; BRETTE, 96-104; SANCHIS SIVERA, *Quaresma*, XLI-XLII; Ramon ROBRES LLUCH, *¿Un manuscrito de sermones, original autógrafa de San Vicente Ferrer?*, dins «Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura», XXXI (1955), 239-247; CÀTEDRA, 36-73 (inventari de textos); 91-94 (valoració del conjunt); 100-105 (reproducció de sis pàgines manuscrites); Francisco GIMENO BLAY, *La Biblia de San Vicente Ferrer (Códice manuscrito del siglo XIII)*, València, Scriptorium-Ediciones Limitadas 1992 [1993], 75-84.

- Ací, tant Brettle, 96/8, basat en la taula inicial de sermons, com, seguint-lo, Cátedra, 39/CC8, introdueixen un SERMO DE EVANGELIO, QUOD EST IN QUINQUAGESIMA, tema bíblic *Omnis plebs ut vidit dedit laudem Deo*, Lc, XVIII, 43. ROCABERTÍ, I/1, 382-388. La recent reconstrucció del manuscrit no permet reconstruir la composició del seu primer plec ni confirmar que ací manca algun foli.
8. F. V/6r.
IN EADEM CIVITATE.
Ecce ascendimus Jerosolimam, Lc XVIII, 31
 9. F. [VI]/7r.
IN EADEM CIVITATE, DIE BEATI MATHIE.
Omnia mihi tradita sunt a patre meo, Mt XI, 27.
ROCABERTÍ, III, 181-186; FSII, 390-395.
 10. F. [VII]/8r.
IN EADEM CIVITATE, PRIMA DIE MERCURI IN QUADRAGESIMA.
Cum jejunas, unge caput tuum et faciem tuam lava, Mt VI, 17.
Cf. ROCABERTÍ, I/2, 389-396.
 11. F. VIII/9r.
IN LOCO DE LIBRIELLA.
Ego veniam et curabo eum, Mt VIII, 7
 12. F. IX/10r.
IN LOCO DE ALHANBRA.
Estote perfecti, sicut et Pater vester celestis perfectus est, Mt V, 48.
ROCABERTÍ, I/2, 405-406.
 13. F. IX/10v.
IN VILLA DE LORCA, DIE SABATI IN QUADRAGESIMA.
Beati qui audiunt verbum Dei et custodiunt illud, Lc XI, 28.
ROCABERTÍ, I/2, 567-571.
 14. F. X/11v.
IN EADEM VILLA, DOMINICA IN QUADRAGESIMA.
Ecce accesserunt angeli et ministrabant ei, Mt IV, 11.
Cf. ROCABERTÍ, I/2, 417-423.
 15. F. XI/12v.
IN EADEM VILLA, DE JUDICIO UNIVERSALI.
Ibunt hii in supplicium eternum, iusti autem in vitam eternam, Mt XXV, 46.
ROCABERTÍ, I/2, 431-424.
 16. F. XII/13v.
IN EADEM VILLA.
Querite Dominum dum inveniri potest, Is LV, 6.
ROCABERTÍ, I/2, 434-437.
 17. F. XIII/14r.
IN EADEM VILLA.
Magister, volumus a te signum videre, Mt XII, 36.

- ROCABERTÍ, I/2, 446-449.
18. F. XIII/15r.
IN EADEM VILLA.
Si vos manseritis in sermone meo, vere discipuli mei eritis, Io VIII, 31
19. F. XIII/15v.
IN EADEM VILLA.
Ecce sanus factus es, iam noli peccare, Io V, 14.
ROCABERTÍ, I/2, 480-484.
20. F. XV/16v.
IN EADEM VILLA, PRO PRESBITERIS.
Est Jerosolimis probatica pi(s)cina, quinque porticus habens, Io V, 2.
ROCABERTÍ, I/2, 484-486.
21. F. XVI/17r.
IN EADEM VILLA.
Hic magnus vocabitur in regno celorum, Mt V, 19 (manca el fragment final del sermó, que era en el f. XVIIr).
ROCABERTÍ, III, 197-201. FSII, 397-400.

El fragment del f. XVI/17v es talla mentre explica el segon nucli del sermó de sant Tomàs d'Aquino, aquell que ens diu que 'magnus vocabitur' per 'scientia illuminosa'; *exp.*: 'templum Domini, templum Domini, etc.'; en la taula de sermons de l'actual f. 2v (primitiu f. Ir), el sermó que seguia el de sant Tomàs és el *Sermo de cananea, de evangelio Mathei, XV, dominice II in Quadragesima*; el fragment conservat és part del segon nucli del sermó, tal com hom pot veure a continuació.

22. F. [XVII]-XVIII/18r.
Fragment final del *Sermó de la cananea* sobre el tema ECCE MULIER CANANEA, Mt XV, 22: *inc.*: '...et canes sunt domini temporales'; i després de quinze ratlles, «Ad tertium, de magna humilitate, quam docuit.»
Cf. ROCABERTÍ, I/2, 467-474.
23. F. XVIII/18r.
IN EADEM VILLA.
Beati mortui, qui in Domino moriuntur, Apoc XIII, 13
24. F. XVIII/18v.
IN LOCO DE LIBRI(EL)IA.
Unus est Pater vester, qui in celis est, Mt XXIII, 9

Només hi ha les parts inicials d'aquest text: introducció, divisió del tema en quatre aplicacions i explicació del primer: 'Ad primum, quod Deus dicitur pater noster por generacion universal' i resulta tallat després de quatre línies: 'et concordat...'; en la taula inicial, aquest sermó porta el títol de 'Quibus modis dicitur Deus pater noster'; el sermó següent porta el títol de *Sermo de scala et sca-*

lonibus pro ascendendo ad gloriam; i en realitat, li correspon el text del fol. XX/19r.

25. F. XIXrv. [...].

Sermó complet a Fribourg, Cordeliers, 62, ff. 79ss, d'on trec el tema bíblic i la primera aplicació, que manca en el ms de València, Patriarca: [*Vos ascendite ad diem festum hunc. Io VII, 8*]. La primera aplicació de Fribourg és 'credentia articulorum fidei'; en canvi, hi ha a València l'explicació dels altres esgraons, del segon al setè en el f. XX/19r, inc.: 'Ad secundum scalonem, de reverentia divinatorum...', que a Fribourg són repartits en dos sermons.

26. F. XX/19v.

IN EADEM VILLA.

Ego Dominus, qui do unicuique secundum viam suam. Ier XVII, 10 (sermó mancat del final)

El f. XX/19v i, doncs, allò que s'ha salvat del sermó precedent, s'acaba amb la frase «erunt novissimi primi et primi novissimi», que pertany a l'explicació de la segona aplicació, 'de divinali retributione'; manca, doncs, part d'aquesta i tota l'explicació de la terça, 'De infernali dispositione'.

A continuació hi ha una important pèrdua de folis, divuit en concret, els que portaven la numeració primitiva de XXI a XXXIX; només són coneguts els títols dels sermons respectius, salvats en la taula inicial, són vint-i-un, van del divendres abans de Rams al del Dijous sant, que segueix:

27. F. XXXIX/20.

IN EADEM CIVITATE, IN DIE JOVIS CENE.

Hoc facite in meam commemorationem, 1Cor XI, 24 (sermó mancat del final)

Després dels divuit acabats de perdre, altra pèrdua, aquesta vegada només de dos folis, els antics XL i XLI, que contenien, segurament la darrera part del sermó del Dijous Sant, i amb tota certesa les parts inicials i l'explicació dels dos primers apartats del sermó del Divendres Sant i part de la del terç, tal com hom pot veure a continuació:

28. F. XLII/21r.

Pàgina final del sermó del Divendres Sant: «[Fi]-f. XLIIr-lío suo, et ita poterat se induere de nigro»; després de dotze línies: «Ad quartum, quod Christus, secundum legem Dei debebat esse sepultus honorifice...»; *Exp.*: «cras, si placet Deo, habebitis de anima eius, quid fecit istis tribus diebus: hodie post sextam, et cras per totam diem, et die dominico usque in auroram, quando resurrexit. Et erit bona materia, quam scire, etc.

29. F. XLII/21v.
IN EADEM CIVITATE, VIGILIA PASCE,
Vita vestra abscondita est cum Christo. Col III, 3
30. F. XLIII/22v.
IN EADEM CIVITATE, DIE PASCE.
Surrexit, non est hic. Mc XVI, 6
31. F. XLIII/23v.
IN EADEM CIVITATE, FERIA SECUNDA.
Mane nobiscum, Domine. Lc XXIV, 29
32. F. XLV/24v.
IN EADEM CIVITATE, FERIA TERTIA.
Aperuit illis sensum, ut intelligerent. Lc XXIV, 45.
ROCABERTÍ, II/1, 38-41.
Publicat a continuació.
33. F. XLVI/25r.
IN LOCO DE MOLINA, FERIA QUARTA.
Manifestatus est Ihesus discipulis suis. Io XXI, 14.
ROCABERTÍ, II/1, 41-48.
34. F. XLVII/26r.
IN LOCO DE CIESSA, FERIA QUINTA.
Venit Maria Magdalene annuntians discipulis. Io XX, 18.
ROCABERTÍ, II/1, 48-51.
35. F. XLVIII/27r.
IN EODEM LOCO, FERIA SEXTA.
Data est mihi omnis potestas in celo et in terra. Mt XXVIII, 18.
ROCABERTÍ, II/1, 58-61.
36. F. XLIX/28r.
IN LOCO DE JUMILLA.
Monumentum vidit et credidit. Io XX, 8.
Cf. Rocaberti, II/1, 62-69.
37. F. L/29r.
IN EODEM LOCO, DOMINICA IN OCTAVIS PASCE.
Affer manum tuam et mitte in latus meum. Io XX, 27.
ROCABERTÍ, II/1, 95-98.
38. F. LI/30r.
IN EODEM LOCO, FERIA SECUNDA POST OCTAVAS PASCE.
Pax vobis, Pax vobis, Pax vobis, Io XX, 19. 21. 26
Publicat a continuació.
39. F. LI/30r.
IN VILLA DE HELLÍN, FERIA TERTIA.
Post dies octo iterum venit Ihesus. Io XX, 26.
ROCABERTÍ, II/1, 75-82.

40. F. LII/31r.
 IN EADEM VILLA, FERIA QUARTA.
Noli esse incredulus, sed fidelis. Io XX, 27.
 ROCABERTÍ, II/1, 103-107.
41. F. LIII/32r.
 IN EADEM VILLA, FERIA EADEM, PRO PRESBITERIS.
Stetit Ihesus in medio discipulorum. Io XX, 19. 26
42. F. LIII/32v.
 IN EADEM VILLA. FERIA QUARTA. DE SANCTO GEORGIO.
Beatus vir qui inventus est sine macula. Eccli XXXI, 8.
 ROCABERTÍ, II/1, 224-231; FSII, 440-444.
43. F. LV/34r.
 IN LOCO DE TOVARRA, FERIA SEXTA.
Multa quidem et alia signa fecit Ihesus. Io XX, 30.
 ROCABERTÍ, II/1, 112-115.
44. F. LV/34v.
 IN VILLA DE CHINCHIELLA IN DIE BEATI MARCI.
Qui timet Deum faciet bona. Eccli XV, 1.
 Cf. ROCABERTÍ, III, 237; FSII, 456-457.
45. F. LVI/35v.
 IN EADEM VILLA, DOMINICA SECUNDA POST PASCA.
Ego sum pastor bonus. Io XI, 14.
 Cf. ROCABERTÍ, II/1, 128-133.
46. F. LVII/36v.
 IN EADEM VILLA, DIE LUNE.
Fiet unum ovile et unus pastor. Io X, 26 (text incomplet del sermó, tallat al final de la pàgina LVII/36v; després, manquen els folis LVIII i LIX)
- En els dos folis perduts hi havia l'acabament del sermó anterior, que en la taula inicial porta el títol de *Sermo de ordinatione et novem plateis sive ordinibus glorie*; seguia un sermó tot ell perdut, el *Sermo de ordinatione inferni et plateis ipsius contrariis glorie*, i venia el *Sermo de beato Petro Martire et de quinque batallis spiritualibus*, del qual hi havia en el f. LIXv les parts introductòries i l'explicació de part de la primera d'aquelles batalles.
47. F. LX/37r.
 [Coronabitur qui legitime certaverit]. 2Tim II, 5 (sermó mancat de la part inicial; comença: «...cum quadam die venisset de scola...»; i al cap de vint-i-vuit línies: «Ad secundum, de batalla contra su propria voluntat per humilem obedientiam...»). Pertany al sermó de sant Pere Màrtir.
 FSII, 462-465.
48. F. LXI/38r.
 IN EADEM VILLA, FERIA SEXTA.
Et nunc dixi vobis priusquam fiat. Io XIV, 29

49. F. LXI/38v.
 IN EADEM VILLA, FERIA SEXTA, IN FESTO APOSTOLORUM FILIPI ET JACOBI.
Quomodo possumus viam scire, Io XIV, 5.
 ROCABERTÍ, III, 252-258; FSII, 475-479.
50. F. LXIII/40r.
 IN EADEM VILLA, FESTO EODEM.
Solvi te. Mt XI, 2.
 FSII, 479-480. (F. LIII/40v: «Et quia reverendus magister hodie predicavit vobis de beato Filipo, dicam vobis de beato Jacobo recitando eius ystoriam, que narrat quatuor, in quibus fuit singulariter virtuosus, ut sequitur».
 FSII, 480-481.
 Publicat a continuació.
51. F. LXIII/40v.
 IN EADEM VILLA, DIE SABATO.
Quedam mulier de turba dixit illi. Lc XI, 27
 Publicat a continuació.
52. F. LXIV/41v.
 IN EADEM VILLA, DIE DOMINICA TERTIA POST PASCA ET FESTUM SANCTE CRUCIS.
Mibi absit gloriari nisi in cruce. Gal VI, 14.
 Cf. ROCABERTÍ, III, 258-266; FSII, 796-797.
53. F. LXVI/43r.
 IN EADEM VILLA.
Modicum videbitis me. Io XVI, 19
54. F. LXVII/44r.
 IN EADEM VILLA, FERIA SECUNDA.
Coronam de spinis imposuerunt capiti eius. Io XIX, 2.
 Cf. ROCABERTÍ, III, 271-278; FSII, 495-498.
55. F. LXVIII/45v.
 IN EADEM VILLA, EADEM DIE, COLLATIO PRO PRESBITERIS.
Conversationem inter gentes habentes bonam. 1Ptr II, 12.
 ROCABERTÍ, II/1, 144-148.
56. F. LXIX/46v.
 IN EADEM VILLA, FERIA TERTIA.
Magnus vocabitur in regno celorum. Mt V, 19
57. F. LXX/47v.
 IN EADEM VILLA, FERIA QUARTA.
Cibavit illum Dominus pane vite. Eccli XV, 3.
 ROCABERTÍ, III, 279-283; FSII, 512-516.
58. F. LXXI/48v.
 IN EADEM VILLA, FERIA QUINTA.
Modicum et iam non videbitis me. Io XVI, 19

59. F. LXXII/49r.
IN EADEM VILLA, FERIA SEXTA.
Tertia die resurget. Mt XX, 19
60. F. LXXIII/51r.
IN EADEM VILLA, FERIA SEPTIMA, ID EST, SABATO.
Gaudium vestrum nemo tollet a vobis. Io XVI, 12
61. F. LXXIV/52r.
IN VILLA DE ALVACETE, DOMINICA QUARTA.
Ille arguet mundum de peccato. Io XVI, 8.
Cf. ROCABERTÍ, II/1, 178-187.
62. F. LXXV/53v.
IN EADEM VILLA, FERIA SECUNDA.
Beati mortui, qui in Domino moriuntur. Apoc XIV, 13
63. F. LXXVI/54r.
IN LOCO DE ALVAÇOTE.
Verbum potest salvare animas vestras. Iac I, 21
64. F. LXXVI/54v.
IN LOCO DE VILLA VERDE, FERIA QUARTA.
Cum venerit ille arguet mundum de peccato. Io XVI, 8.
Cf. ROCABERTÍ, II/1, 188-193.
65. F. LXXVII/55r.
IN VILLA DE ALCARAÇ, FERIA QUINTA.
Sit omnis homo velox ad audiendum. Iac I, 19.
ROCABERTÍ, II/1, 166-168.
66. F. LXXVII/55v.
IN EADEM VILLA, FERIA SEXTA.
Factus est pro nobis obediens usque ad mortem. Philip II, 8
67. F. LXXVIII/56r.
IN EADEM VILLA, FERIA SEPTIMA SIVE SABBATO.
Extollens vocem quedam mulier de turba dixit. Lc XI, 27.
ROCABERTÍ, I/2, 563-567.
68. F. LXXIX/57v.
IN EADEM VILLA, DOMINICA QUARTA, PROXIMA ANTE ASCENSIONEM.
(«Et hic fui infirmus ab hac die usque ad Pentecosten exclusive»).
69. F. LXXIX/57v.
IN DIE PENTECOSTES, IN LOCO DE LA MORALEJA.
Repleti sunt omnes Spiritu Sancto. Act II, 4.
Cf. ROCABERTÍ, II/1, 284-292.
70. F. LXXX/58v.
IN EODEM LOCO, FERIA SECUNDA.
Gratia Spiritus Sancti effusa est. Act X, 45

Ací manca el fol. LXXXI/59r-v: es troba després del f. XCVIII/75v: conté l'explicació dels dons de l'Esperit Sant del segon al setè.

71. F. LXXXII/60r.
 IN VILLA DE VILLAREAL, DOMINICA SECUNDA PENTECOSTES.
Pater Abraham, miserere mei. Lc XVI, 24.
 ROCABERTÍ, I/2, 532-535.
72. F. LXXXIII/61r.
 IN EADEM VILLA, FERIA SECUNDA.
Audivi vocem de celo dicentem mihi. Apoc XIV, 2
73. F. LXXXIII/61r.
 IN EADEM VILLA, FERIA TERTIA.
Nos vidimus et testificamus. 1Io IV, 14
74. F. LXXXIV/62r.
 IN EADEM VILLA, FERIA QUARTA.
Hec locutus sum vobis ut non scandalizemini. Io XVI, 1
75. F. LXXXIV/62r.
 IN EADEM VILLA, FERIA QUINTA.
Crucior in hac flamma. Lc XVI, 24
76. F. LXXXIV/62r.
 IN EADEM VILLA, FERIA SEXTA.
 (manca tot, tema inclòs).
77. F. LXXXIV/62v.
 IN EADEM VILLA, DOMINICA TERTIA POST PENTECOSTEN.
Compelle intrare, ut impleatur domus mea. Lc XIV, 23
78. F. LXXXV/63v.
 IN EADEM VILLA, FERIA SECUNDA.
Fecit cenam magnam et vocavit multos. Lu XIV, 16
79. F. LXXXVI/64r.
 IN EADEM VILLA, VIGILIA BEATI IOHANNIS BAPTISTE.
Antequam exires de vulva sanctificavi te. Ier I, 5.
 Cf. ROCABERTÍ, III, 295-303; FSII, 530-532.
80. F. LXXXVII/65v.
 IN DIE ET FESTO BEATI IOHANNIS BAPTISTE.
Manus Domini erat cum illo. Lc I, 66.
 FSII, 534-540.
81. F. LXXXVIII/67v.
 IN LOCO DE MALAGO, FERIA QUINTA.
Villam emi, et necesse habeo exire et videre illam. Lc XIV, 18
82. F. LXXXIX/67v.
 IN SANCTA MARIA DEL MUENTE, DE ORDINE BEATI IOHANNIS.
Diligamus opere et veritate, 1Io III, 18
83. F. XC/68v.
 IN LOCO DE YÉMENES, DIE SABATI.
Qui non diligit manet in morte. 1Io III, 14.

84. F. XCI/69r.
 IN EODEM LOCO, DOMINICA QUARTA POST PENTECOSTES.
Hic peccatores recipit et manducat cum illis. Lc XV,
85. F. XCII/70r.
 IN LOCO DE ORGAÇ.
Beatus es Simon Barchona. Mt XVI, 18.
 Cf. ROCABERTÍ, III, 311-319; FSII, 550-553.
86. F. XCIII/71r.
 IN LOCO DE NANBROCHA, STATIM ALTERA DIE POST FESTUM BEATORUM PETRI ET PAULI.
Fratres, notum vobis facio evangelium. Gal I, 11.
 Cf. ROCABERTÍ, III, 319-327; FSII, 561-564.
87. F. XCIII/71v.
 IN CIVITATE TOLETI IN OCTAVIS BEATI JOANNIS BAPTISTE.
Humiliamini sub potenti manu Dei. 1Ptr V, 6 (incomplet: de les cinc divisions només són explicades la primera i part de la segona; i resta una pàgina sencera en blanc: XCIV/72r).
 FSII, 574-575.
88. F. XCIV/72v.
 IN EADEM CIVITATE, FERIA QUINTA.
Sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio. Io XIV, 31
89. F. XCV/73r.
 IN EADEM CIVITATE, FERIA SEXTA.
Hoc est preceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. Io XIV, 9
- Manca un foli; la numeració primitiva salta del f. XCV al f. XCVII; i la seqüència dels sermons també salta de l'anterior (feria VI post dom. IV post Pentecosten en el f. XCVr) al de la Feria III post dom. V post Pentec al f. XCVIIr: un foli i tres sermons; el darrer de la trilogia destinada a explicar els deu manaments; i almenys un sobre l'anticrist.
90. F. XCVII/74r.
 IN EADEM CIVITATE, FERIA TERTIA.
Frater, sine eiciam festucam de oculo tuo, Lc VI, 42.
 Vegeu CÁTEDRA, 547-558.
91. F. XCVII/74r.
 IN EADEM CIVITATE, FERIA QUARTA.
Reminiscamini quia ego dixi vobis. Io XVI, 4.
 Vegeu CÁTEDRA, 561-573.
92. F. XCVII/74v.
 IN EADEM CIVITATE, FERIA QUINTA.
Nunc dixi vobis priusquam fiat. Io XIV, 27

93. F. XCVII/74v.
IN EADEM CIVITATE, FERIA SEXTA.
Espectantes redemptionem corporis nostri. Rom VIII, 23
94. F. XCVIII/75r.
IN EADEM CIVITATE FERIA SABATO.
In plenitudine sanctorum detentio mea. Eccli XXIV, 16
95. F. XCVIII/75r.
IN EADEM CIVITATE, DOMINICA SEXTA.
Estote fraternitatis amatores. 1Ptr III, 8
96. F. XCVIII/75v.
IN EADEM CIVITATE, FERIA SECUNDA.
Ex hoc jam homines eris capiens. Lc V, 10
- Ací segueix el fol. LXXXI/59r-v, corresponent al sermó núm. 68. En canvi, manca el primitiu f. XCIX, que devia tenir els sermons del dimarts i el dimecres del diumenge VI post Pentecosten; d'aquest darrer hi ha tres línies últimes en el f. C/76r; se'n pot deduir que el tema bíblic era: «Haec locutus sum vobis, etc.», Io XVI, 1, i que parlava 'de primo adventu'; devia ésser el corresponent al *Sermo de Trinitate, de Incarnatione et adventu Messie*, que trobem en la taula inicial, f. 1v.
97. F. C/76r.
IN EADEM CIVITATE, FERIA QUINTA.
Non turbetur cor vestrum neque formidet. Io XIV, 1
98. F. C/76r.
IN EADEM CIVITATE, FERIA SEXTA.
Dedit illi Deus legem vitae. Eccle XVII, 9
99. F. C/76r.
IN EADEM CIVITATE, DIE SABATI.
Dominum Christum sanctificate in cordibus vestris. 1Ptr III, 15.
ROCABERTÍ, II/2, 68-70.
100. F. C/76v.
IN EADEM CIVITATE, DOMINICA SEPTIMA POST PENTECOSTEN.
Frater tuus habet aliquid adversum te. Mt V, 23
101. F. CI/77v.
IN EADEM CIVITATE, FERIA SECUNDA.
Profert de thesauro suo nova et vetera. Mt XIII, 52
102. F. CII/78r.
IN EADEM CIVITATE, FERIA TERTIA.
Attingit a fine usque in finem fortiter. Sap VIII, 1
103. F. CII/78v.
IN EADEM CIVITATE, IN FESTO BEATE MARIE MAGDALENE.
Ecce mulier que erat in civitate peccatrix. Lc VII, 37.
ROCABERTÍ, III, 339-342; FSII, 584-587.

104. F. CIII/79v.
 IN EADEM CIVITATE, FERIA QUINTA.
Ego dispono vobis sicut disposuit mihi Pater. Lc XXII, 29.
 Vegeu CÁTEDRA, 355-365.
105. F. CIV/80r.
 FERIA SEXTA. SERMO DE AVE MARIA.
Ecce ascendimus Ierosolymam. Mt XX, 18.
 Vegeu CÁTEDRA, 367-377.
 Publicat a continuació.
106. F. CIV/80r.
 IN EADEM CIVITATE, EADEM FERIA, PRO PRESBITERIS COLLATIO.
Facti sumus similitudini mortis eius. Rom VI, 6.
 ROCABERTÍ, II/2, 91-94.
107. F. CV/81r.
 IN EADEM CIVITATE, DIE SABATO, FESTO BEATI JACOBI.
Unus ad dexteram tuam in regno tuo. Mt XX, 21.
 ROCABERTÍ, III, 347-354; FSII, 596-599.
108. F. CVI/82r.
 IN EADEM CIVITATE, DOMINICA OCTAVA POST PENTECOSTEN.
Habetis fructum vestrum in sanctificationem. Rom VI, 22.
 ROCABERTÍ, III, 356-359; FSII, 609-611 (*De beata Anna*).
109. F. CVII/83r.
 IN EADEM CIVITATE, FERIA SECUNDA.
Opera illorum secuntur illos. Apoc XIV, 13
110. F. CVII/83v.
 IN EADEM CIVITATE, FERIA TERTIA.
Accipiens septem panes, gratias agens, fregit. Mc VIII, 6
111. F. CVIII/84v.
 IN EADEM CIVITATE, FERIA QUARTA.
Deduxit illos in via mirabili. Sap X, 17
112. F. XCIX/85v.
 IN EADEM CIVITATE, PRO PRESBITERIS EADEM DIE.
Continget vobis in testimonium. Lc XXI, 13
113. F. CX/86v.
 IN EADEM CIVITATE, FERIA QUINTA.
Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur. Mt V, 5.
 FSII, 713-714.
114. F. CXI/87r.
 IN EADEM CIVITATE, FERIA SEXTA.
Exhibete membra vestra servire justitie. Rom VI, 13.
 ROCABERTÍ, II/2, 106-109.
115. F. CXII/88r.
 IN LOCO DE BIENQUERENCIA, DIE SABATO, PRIMA DIE AGUSTI, IN

VINCULA SANCTI PETRI.

Gratia Dei, vita eterna. Rom VI, 23.

FSII, 617-619.

116. F. CXII/88v.

IN VILLA DE YEPES, DOMINICA NONA.

Attendite a falsis prophetis. Mt VII, 15.

ROCABERTÍ, II/2, 123-126.

117. F. CXIII/90r.

IN EADEM VILLA, FERIA SECUNDA.

Eccidetur (!) et in ignem mittetur. Mt III, 10

118. F. CXIII/90v.

IN VILLA DE HUQUANYA, FERIA TERTIA.

Qui facit voluntatem Patris mei, qui in celis est, ipse intrabit in regnum celorum. Mt VII, 31.

ROCABERTÍ, II/2, 137-138.

119. F. CXV/91r.

IN EADEM VILLA, FERIA QUARTA, FESTO BEATI DOMINICI, ORDINIS PREDICATORUM.

Vos estis sal terre. Mt V, 13.

Cf. Rocabertí, III, 370-378; FSII, 626-628.

120. F. CXVI/92r.

IN EADEM VILLA, FERIA QUARTA (SIC), FESTO TRANSFIGURATIONIS.

Faciamus hic tria tabernacula. Mt XVII, 4.

ROCABERTÍ, III, 378-380; FSII, 636-638.

121. F. CXVI/92v.

IN EADEM VILLA, FERIA SEXTA.

Testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii Dei. Rom VIII, 16.

Cf. Rocabertí, II/2, 151.

122. F. CXVII/93r.

IN EADEM VILLA, DIE SABATO.

Heredes quidem Dei, coheredes autem Christi, Rom VIII, 17.

ROCABERTÍ, II/2, 151-153.

123. F. CXVIII/94r.

IN EADEM VILLA, DIE DOMINICA, DECIMA.

Quid hoc audio de te, redde rationem, Lc XVI, 2.

ROCABERTÍ, II/2, 154-156.

124. F. CXVIII/94v.

IN EADEM VILLA, FERIA SECUNDA, FESTO BEATI LAURENTII.

Multum fructum affert qui amat animam suam. Io XV, 25.

ROCABERTÍ, III, 386-390; FSII, 639-642.

125. F. CXIX/95v.

IN LOCO DE BOROX. FERIA TERTIA.

Facite vobis amicos de mamona iniquitatis. Lc XVI, 9.

ROCABERTÍ, II/1, 173-175.

(Et quarta feria vacat, propter infirmitatem magistri, f. CXX/96r).

126. F. CXX/96r.

IN VILLA DE YLLESCAS. FERIA QUINTA.

Sancti per fidem vicerunt regna. Hebr XI, 33. FSII, 647-648. (F. CXX/96v: «Hunc sermonem fecit prior ordinis predicatorum de Toletis». «Ab ach die usque ad adventum, qui incipit hodie, fui impeditus propter infirmitatem, que duravit mihi sex septimanas in debilitatione, usque ad hodiernum diem. Et ideo, sentiens me iam in convalescentia incepti hodie scribere sermones, sicut consuevi». I fins i tot la tinta és diversa, més rossa la que segueix des d'ací).

127. F. CXXI/96v.

DOMINICA PRIMA ADVENTUS.

Benedictus qui venit in nomine Domini, Mt XXI, 9 (sermó incomplet: només té el text del f. CXXIV)

Manca el f. CXXI (la numeració salta del f. CXX al CXXII); en el CXXI hi havia l'acabament del sermó del primer diumenge d'advent i el començament del de Sant Andreu, conservat gairebé sencer en el f. CXXIIrv.

128. F. CXXII/97r.

[Feria secunda, de beato Andrea].

{Unus ex discipulis eius, Andreas}, Io VI, 8.

ROCABERTÍ, III, 8-11; FSI, 131-133.

129. F. CXXIII/98r.

FERIA TERTIA, IN ADVENTU.

Ora est jam nos de sompno surgere. Rom XIII, 11

130. F. CXXIV/99v.

FERIA QUARTA, IN ADVENTU.

Nox precessit, dies autem appropinquavit. Rom XIII, 12

131. F. CXXV/100v.

FERIA QUINTA, IN ADVENTU.

Ite in castellum, quod contra vos est. Mt XXI, 2.

ROCABERTÍ, I/1, 27-30.

132. F. CXXVII/102r.

FERIA SEXTA, IN ADVENTU.

Induimini dominum Ihesum Christum. Rom XIII, 14.

ROCABERTÍ, I/1, 16-20.

133. F. CXXVIII/103r.

SABATO PRIMO IN ADVENTU.

Pete tibi signum a Domino, Deo tuo. Isa VII, 11

134. F. CXXIX/104r.

DOMINICA SECUNDA ADVENTUS.

- Erunt signa in sole.* Lc XXI, 25.
Cf. ROCABERTÍ, II/1, 57-58.
135. F. CXXX/105v.
FERIA SECUNDA IN ADVENTU, IN FESTO BEATI NICHOLAY.
In diebus suis placuit Deo. Eccli XLIV, 14.
ROCABERTÍ, III, 19; FSI, 148-149.
136. F. CXXXII/107v.
FERIA TERTIA ADVENTUS, IN CONCEPTIONE VIRGINIS MARIE.
Nondum erant abisi et ego iam concepta eram. Prov VIII, 24.
Cf. ROCABERTÍ, III, 19-28.
137. F. CXXXIV/105r.
FERIA QUARTA IN ADVENTU.
Scitote quoniam prope est regnum Dei. Lc XXI, 31.
ROCABERTÍ, I/1, 86-90.
138. F. CXXXV/110r.
FERIA QUINTA IN ADVENTU.
Virtutes celorum movebuntur. Mt XXIV, 29
139. F. CXXXVI/111r.
FERIA SEXTA IN ADVENTU.
Tunc videbunt Filium hominis venientem, Mt XXIV, 30.
ROCABERTÍ, I/1, 90-94.
140. F. CXXXVII/112r.
SABATO IN ADVENTU.
Celum et terra transibunt, verba autem mea non transibunt. Lc XXI, 33.
ROCABERTÍ, I/1, 94-99.
141. F. CXXXVIII/113v.
DIE DOMINICA TERTIA ADVENTUS.
Beatus est qui non fuerit scandalizatus in me. Mt XI, 6.
ROCABERTÍ, I/1, 118-123.
142. F. CXL/115r.
FERIA SECUNDA, DIE BEATE LUCIE.
Proposui pro luce habere illam. Sap VII, 10.
Cf. ROCABERTÍ, III, 28-36. (Sermó incomplet: només són explicades dues de les quatre propietats de la llum i la segona no completa). FSI, 169-170.
- Manca el foli que portava el núm. primitiu CXLI, car aquesta numeració salta del f. CXL al CXLII. En aquell foli hi havia l'acabament del sermó de santa Llúcia i el començament del sermó d'advent, que segueix, a lloança de sant Joan Baptista.
143. F. CXLII/116r.
[Feria tertia in adventu].
[*Existis videre arundinem vento agitatam?*], Mt XI, 6

144. F. CXLIII/116v.
FERIA QUARTA IN ADVENTU.
Existis videre hominem mollibus vestitum. Mt XI, 7
145. F. CXLIV/118r.
FERIA QUINTA IN ADVENTU.
Quid existis videre: prophetam? Et plus quam prophetam. Mt XI, 8.
ROCABERTÍ, I/1, 141-144.
146. F. CXLV/119r.
FERIA SEXTA, IN FESTO EXPECTATIONIS BEATE MARIE.
Ecce descripsi eam ibi tripliciter. Prov XXII, 20.
ROCABERTÍ, III, 36-41; FS I, 171-176.
147. F. CXLVI/120v.
IN DIE SABATI ULTIMO IN ADVENTU.
Cogitabat qualis esset ista salutatio. Lc I, 29
148. F. CXLVIII/122r.
DIE DOMINICA QUARTA ADVENTUS.
Ego vox clamantis in deserto. Io I, 23.
ROCABERTÍ, I/1, 156-161.
149. F. CL/124r.
DIE LUNE, IN FESTO BEATI TOME (!) APOSTOLI.
Tomas (!), unus ex duodecim, qui dicitur didimus. Io XXI, 2.
ROCABERTÍ, III, 42-52; FS II, 187-189.
150. F. CLII/126r.
FERIA TERTIA IN ADVENTU.
Dirigite viam Domini. Io I, 23.
ROCABERTÍ, I/1, 164-170.
151. F. CLIII/127v.
FERIA QUARTA IN ADVENTU.
Dominus prope est. Phil IV, 5.
ROCABERTÍ, I/1, 99-107.
152. F. CLV/129v.
IN VIGILIA NATIVITATIS DOMINI.
Inventa est in utero habens. Mt I, 18.
Cf. ROCABERTÍ, I/1, 179-187; FS II, 193-203.
153. F. CLVII/131r.
DIE NATIVITATIS DOMINI IHESU CHRISTI.
Natus est vobis hodie salvator. Lc II, 11.
Vegeu CÁTEDRA, 507-524.
154. F. CLIX/133r.
DIE SABATI, FESTUM BEATI STEFANI.
Disputantes cum Stefano non poterant resistere sapientie et spiritui qui loquebatur. Act VI, 9-10.
Cf. ROCABERTÍ, III, 57-63; FS II, 212.

155. F. CLXI/135r.
DOMINICA PRIMA POST NATIVITATEM CHRISTI, FESTUM BEATI JOHANNIS EVANGELISTE.
Exaltavit illum apud proximos suos. Eccli XV, 4.
Cf. ROCABERTÍ, III, 63-71; FSII, 224.
156. F. CLXIII/137r.
FERIA SECUNDA, FESTUM BEATORUM INNOCENTIIUM.
Pueros percuserunt gladio et evasi ego solus. Iob I, 15.
Cf. ROCABERTÍ, III, 72-81; FSII, 235.
157. F. CLXIV/138r.
FERIA TERTIA POST NATIVITATEM.
Beatus vir qui in sapientia morabitur. Eccli XIV, 22
158. F. CLXV/139v.
FERIA QUARTA, IN OCTAVIS NATIVITATIS CHRISTI.
Misit Deus spiritum Filii sui in corda vestra. Gal IV, 6.
ROCAERTÍ, I/1, 194-199.
159. F. CLXVII/141r.
FERIA QUINTA, IN OCTAVIS NATIVITATIS CHRISTI, FESTUM BEATI SILVESTRI.
Gratia Dei erat cum illo. Lc II, 40.
Cf. ROCABERTÍ, III, 88-94; FSII, 252-254.
160. F. CLXIX/143r.
DIE CIRCUMCISIONIS CHRISTI.
Ap(p)aruit benignitas et humanitas salvatoris. Tit III, 4.
Cf. ROCABERTÍ, I/1, 209-217.
161. F. CLXX/144v.
DIE SABATO, IN OCTAVIS BEATI SILVESTRI (corr in STEFANI).
Ecce video celos apertos, Act VII, 55.
FSII, 260-262.
162. F. CLXXI/145v.
DOMINICA SECUNDA POST NATIVITATEM CHRISTI, IN OCTAVIS BEATI JOHANNIS EVANGELISTE.
Recubuit in cena super pectus eius. Io XXI, 20.
ROCAERTÍ, II/1, 407-414.
163. F. CLXXIII/147v.
DIE LUNE, OCTAVA INNOCENTIIUM.
Ex Egipto vocavi filium meum. Mt II, 15.
Cf. ROCABERTÍ, III, 95-103; FSII, 287-293.
164. F. CLXXV/149r.
IN VIGILIA EPIFANIE.
Heredes simus secundum spem vite eterne. Tit III, 7
165. F. CLXXVI/150v.
IN DIE EPIFANIE.

- Procidentes adoraverunt eum.* Mt II, 11.
 ROCABERTÍ, I/1, 255-261.
166. F. CLXXVIII/152r.
 FERIA QUINTA POST EPIFANIAM.
Ubi est qui natus est rex Iudeorum? Mt II, 22.
 Cf. ROCABERTÍ, I/1, 238-245
167. F. CLXXIX/153v.
 FERIA SEXTA IN OCTAVIS EPIFANIE.
Obtulerunt ei munera aurum, tus (!) et mirram. Mt II, 11
168. F. CLXXXI/155r.
 IN SABATO INFRA OCTAVAS EPIFANIE.
Ab oriente venerunt Jerosolimam, Mt II, 1.
 ROCABERTÍ, I/1, 232-238.
169. F. CLXXXII/156v.
 IN DOMINICA INFRA OCTAVAS EPIFANIE.
Proficiebat sapientia et etate et gratia. Lc II, 52
170. F. CLXXXV/159r.
 FERIA SECUNDA, INFRA OCTAVAS EPIFANIE.
In hiis que Patris mei sunt oportet me esse. Lc II, 49
171. F. CLXXXVI/160r.
 FERIA TERTIA INFRA OCTAVAS EPIFANIE.
Per aliam viam reversi sunt in regionem suam. Mt II, 12.
 Cf. ROCABERTÍ, I/1, 261-265.
172. F. CLXXXVII/161r.
 IN OCTAVIS EPIFANIE, IN LOCO DE TORRESIELLAS.
Venit Ihesus a Galilea in Jordanem ad Joannem, ut baptizaretur ab eo. Mt III, 13.
 ROCABERTÍ, I/1, 294-299.
173. F. CLXXXVIII/162r.
 IN EADEM VILLA, FERIA QUINTA POST OCTAVAS EPIFANIE.
Invenerunt eum in templo, sedentem in medio doctorum. Lc II, 46.
 ROCABERTÍ, I/1, 279-285.
174. F. CLXXXIX/163v.
 IN EADEM VILLA, FERIA SEXTA POST OCTAVAS EPIFANIE.
Voluntas Dei bona, et beneplacens et perfecta. Rom XII, 2
175. F. CXC/164v.
 IN EADEM VILLA, FERIA SABATI.
Deus divisit mensuram fidei. Rom XII, 13
176. F. CXCI/166r.
 IN EADEM VILLA, DOMINICA PRIMA POST OCTAVAS EPIFANIE, FESTUM
 BEATI ANTONII ABBATIS.
Certamen forte dedit illi ut vinceret. Sap X, 12.
 ROCABERTÍ, III, 110-116; FSII, 302-308.

177. F. CXCIII/167v.
 IN EADEM VILLA, FERIA SECUNDA POST DOMINICAM PRIMAM POST OCTAVAS EPIPHANIE.
Crediderunt in eum discipuli eius. Io II, 11.
 Cf. ROCABERTÍ, I/1, 314-3320.
178. F. CXCIV/168v.
 IN VILLA DE MEDINA, FERIA TERTIA DOMINICE CURRENTIS.
Y drie sex posite secundum purificationem. Io II, 8.
 ROCABERTÍ, I/1, 307-310.
179. F. CXCIV/169r.
 IN EADEM VILLA, FERIA QUARTA.
Posuit me quasi signum ad sagittam. Lament III, 12.
 ROCABERTÍ, III, 122-127.
180. F. CXCVII/171r.
 IN EADEM VILLA, FERIA QUINTA.
Collaudabo te, Deum, salvatorem meum. Eccli LI, 1.
 Cf. ROCABERTÍ, III, 127-135.
181. F. CXCVIII/172r.
 IN EADEM VILLA, FERIA SEXTA, FESTUM BEATI VINCENTII MARTYRIS.
Beatus vir qui in sapientia morabitur, Eccli XIV, 22.
 Cf. ROCABERTÍ, III, 135-146.
182. F. CXCIX/173v:
 Sis fragments d'entorn sis línies, comparant els set pecats capitals amb d'altres realitats, per exemple, amb bèsties.

APÈNDIX

EL TEXT DE CINC SERMONS DE VALÈNCIA, COL·LEGI DEL PATRIARCA

Dono en les pàgines següents una simple però almenys intencionalment fidel transcripció del text dels sis sermons, en els quals m'he limitat a completar les citacions bíbliques que en el manuscrit són incompletes i a introduir en el text, amb la corresponent indicació, les anotacions marginals.

He tingut un interès particular a publicar els sermons IV i VI; el IV, ja escollit per Fages, a fi que el possible lector tingui a l'abast de la mà un sermó que no és de mestre Vicent ans de fra Joan d'Alcoi, tot i ésser transcrit en el manuscrit del Col·legi del Patriarca; i el darrer, a fi de facilitar la comparació amb el publicat per Cátedra, 367-377, i, doncs, entre dues versions possiblement d'idèntic sermó, però que es troben a les antípodes.

I.

Ff. XLV/24v

IN EADEM CIVITATE, FERIA TERTIA [POST PASCHA]

(Tema): *Aperuit illis sensum ut intelligerent.* [Lc XXIV, 45]

- 5 Habetur verbum istud originaliter, *Luce XXIV* capitulo, [45] et recitatum est in evangelio hodierno.
- Modo, bona gente, pro bono comiat, ego teneor declarare secretum mee raucitatis, et penso quod erit bona materia pro informatio-
ne christianorum et judeorum. Et ideo, dicemus ‚Ave‘.
- 10 Pro ingressu materie dabo propriam declarationem literalem verbo proposito, nam continet responsionem cuiusdam magni miraculi, quod fecit Christus inter apostolos, cum dicit: ‚Aperuit illis sensum‘, nam discipuli Christi erant rudes ad intelligendum scripturas et profetas et secreta. Et ideo, post resurrectionem suam, cum
15 aparuit eis, fecit hoc miraculum magnum, quod aperuit eis sensum ad intelligendum secreta scripture et profetas. Et est hoc magnum miraculum, illuminare oculos anime ad intelligendum, quam illuminare oculos corporis ad videndum. Et hoc miraculum magnum fecit Christus die Pasce, cum aparuit discipulis suis, et signabat eis in fronte,
20 dicendo: ‚Aperiatu intellectus tuus‘, et statim erat apertus et intelligebat profetas, etc. Et de hoc habentur profecie, ut habetur (*in mg Lc XXI*, [15]): ‚Ego dabo vobis os ad loquendum et sapientiam, etc., vestri‘; et in Veteri Testamento habetur profecia (*In mg Is VIII*, [8]): ‚Signa, etc., dedit mihi Dominus Israel‘. Et ideo, proprius
25 llectus literalis est iste.

Set ego, recipiendo istud verbum pro intellectu quem ego volo vos predicare de raucitate mea, dicit de me predicatore: ‚Aperuit, scilicet, predicatori illi, sensum, ut intelligerent, scilicet, rationem raucitatis’. Et sunt tres rationes quare fui raucus:

- prima ratio est singularis, que tangit me 30
- secunda est universalis, que tangit omnes vos de civitate
- tertia est specialis, que tangit judeos.

Ad primam rationem singularem, que tangit me; et sciatis quod una virtus sola est que conservat creaturam in gratia sua, scilicet, humilitas. Nam alie virtutes sine ista nil valent, nam omnes perduntur et recedunt, sicut bladum per sacum foradatum subtrus. Et ideo, habere (?) humilitatem veram sine ypocrisia et vana gloria, et tenere apertum totum cor Deo, et non querere proprium honorem, sed solum honorem Dei. Et hoc probatur duobus exemplis de Saul et de David, etc. Et hoc probatur auctoritatibus (*In mg Eccli* [III, 20]): 40 ‚Quanto magnus es humilia, etc. [te in omnibus, et coram Deo invenies] gratiam’; et in Testamento Novo (*In mg 1Ptr* V, 5): ‚Deus superbis resistit, humilibus, etc. [autem dat gratiam. Humiliamini, igitur, sub potenti manu Dei, ut vos], exaltet’. Et sic est probatum quod humilitas est que conservat creaturam in gratia Dei. Et ideo, 45 Deus, cum eligit aliquam personam ad suum servitium, dat illi impedimentum in illo, quod magis vult et desiderat, ad hoc ut humilietur et non perdatur per vanam gloriam. Et hoc probatur de Moyse, cui Deus fecit eum ‚*balbiet’, ut habetur (*in mg Exo* IV, [10]): ‚Ecce ego, Domine, etc. [non sum obloquens ab heri...], inpedicioris 50 li[n]g[u]e sum’. Et ideo, quia Moyses habebat predicare et loqui per ‚trujamant’, scilicet, Aron, fratrem suum, de corde leonis (*add in mg* quod habebat), quia faciebat miracula, tenebat cor formice, quia per se non poterat loqui. Tunc humiliabatur et non erat periculosus de vana gloria. 55

Et hoc probatur per Novum Testamentum de Paulo, qui faciebat magna miracula, resuscitabat mortuos, et tamen non poterat se curare de ‚mal de burch’, ut humiliaretur, ut habetur (*II ad Cor* XII, [7]): «Ne magnitudo revelationis, etc. [extollat me, datus est mihi stimulus carnis meae, angelus Sathanae, qui me colaphizet. Propter quod 60 ter Dominum rogavi ut recederet a me, et dixit mihi: Sufficit tibi gratia mea, etc. [quia virtus in infirmitate], perficitur».

Et ideo, si isti duo barones sancti habebant necesse frenum ut haberent humilitatem et ne elevarentur, per superbiam et vanam gloriam, quanto magis ego indigeo, qui sum peccator, ne propter predicationes multas et continuas inciderem in vanam gloriam. Et ideo, sicut dicebat beatus Paulus de se: ‚Ne magnitudo revelatio-

num, etc.', possum dicere de me ego: ‚Ne magnitudo predicatio-
 num'; et ita habetis rationem quare factus eram raucus, que tangebat
 70 me singulariter.

Ad secundam rationem, universalem, que tangit vos de civitate;
 nam Deus principaliter desiderat salvationem animarum (*In mg Io*
 VI, [64]): «Spiritus est qui vivificat, etc., [caro non prodest] quid-
 quam, etc.]; (*In mg Gen XIV*, [21]): «Da mihi animas et cetera tolle
 75 tibi». Et ideo Deus dedit mihi hoc impedimentum, volendo vestram
 salvationem; nam, ut scitis, jam receseram ab ach civitate cum inten-
 tione amplius non revertendi, ut reverterer, ut sequeretur salvatio
 animarum et tanta bona opera que sunt facta, etc., in diciplinis, in
 jejuniis, etc., et per parvulos et scutiferos, etc. Et ad hoc propositum
 80 facit quod habetur [XLVI/25r] (*In mg Io XX*, [26-29]), ubi aparet
 quod Christus venit de paradiso terrestri ad avertendum unum disci-
 pulum, Tomam; ergo, quanto magis ego, homo peccator, debebam
 reverti de septem leucis ad hanc civitatem pro salute tantarum ani-
 marum, etc.? (*In mg II ad Tim.*, II capitulo, [9-10]): «Laboro usque
 85 ad vincula, etc., ... [ideo omnia sustineo propter electos, ut et ipsi
 salutem consequantur, quae est in Christo Iesu cum gloria] celesti». Ergo: ‚Aperuit illis sensum'.

Ad tertiam rationem, specialiter, que tangit judeos: nam Deus
 promisit Abrahe quod de semine suo esset Mesias et benedixit illi
 90 semini, ut habetur (*in mg Gen XII*, [3]) et XXII, [18], ubi habetur
 quod Deus promisit Abrahe quod in semine suo, etc.: «Benedicentur
 in semine tuo universe generationes terre». Et ideo dicunt judei: Nos
 sumus de semine Abrahe, ergo nobis debetur benedictio, et ita salva-
 tio. Sed hoc non intelligunt judei, nam omnes ille generationes
 95 benedicentur in semine Abrahe, id est, Christo, qui est et recepit
 carnem de semine Abrahe, si illi credunt et obediunt, alias non bene-
 dicentur in semine Abrahe, id est, Christo, qui recepit carnem de
 semine suo. Et ideo, quia judei nondum per primam vicem erant
 plene informati in fide in suis dubitationibus, voluit Deus ut ego
 100 reverterer ad istam civitatem et dedit mihi impedimentum raucita-
 tis, quod nullum aliud impedimentum poterat me tenere, etiamsi
 tenerem crura fracta et habuissem ire in quodam asino ad predican-
 dum. Et ideo, per gratiam Dei multi sunt conversi et specto quod
 convertentur, nam credo quod iam habent fidem in cordibus per ea
 105 que audierunt de incarnatione et trinitate et passione. Et ideo, bona
 gent, amore Dei acostetis vos istos christianos, qui noviter sunt bap-
 tizati, et eos instruatis in fide et admittatis ad officia publica, etc.,
 ut habetur (*In mg Num*, X capitulo, [32]): «Veni nobiscum et bene

faciamus tibi, etc., [quidquid optimum fuerit ex opibus, quas nobis traditurus est Dominus], dabimus tibi». 110

Et sic habentur rationes, etc. et sic possum dicere de me tema: ,Aperuit, scilicet predicator, illis sensum'.

II.

Ff. LI/30r

IN EODEM LOCO [DE JUMILLA], FERIA SECUNDA, POST OCTAVAS PASCE 115

(Tema) *Pax vobis, pax vobis, pax vobis*. [Io XX, 19. 21. 26]

Habetur verbum istud originaliter *Joannis* XX capitulo et recitatur in evangelio currentis dominice.

In principio nostre breve (!) collationis pro a[t]tingendo gratiam Dei, in honorem et laudem Dei in meliorationem nostre vite et salutem animarum, dicamus: ,Ave Maria', etc. 120

Istud thema propositum est collectum de diversis partibus evangelii currentis, nam si homo vult pensare in ipso evangelio, tribus vicibus dixit Christus discipulis hoc verbum ,Pax vobis', primo cum salutavit eos; secundo confirmando et securando eos, nam postquam salutaverat eos, securabatur eos, dicendo ,Pax vobis', tertio consolando eos, quando beatus T[h]omas noluit credere. Et ideo, de istis tribus vicibus collexi presens tema: ,Pax vobis, etc.' 125

Et modo, pro ingressu materie et secreti, est sciendum quod est necessarium quod in hoc mundo, si volumus consequi pacem eternalem in gloria, quod habemus pacem tribus modis: 130

- primo, paç internal de homine in seipso
- secundo, paç fraternal de homine in proximum
- tertio, paç supernal de homine in Deum. 135

Et qui habet pacem cum seipso et cum proximo et cum Deo, consequetur pacem eternalem. Et ideo, videamus modicum de qualibet, nam habemus itinerare magnum iter hodie.

Ad primum, quod est necessarium nobis, pax internalis de homine in seipso: ut caro et spiritus non rixent et bricent inter se, nam coti[di]e rixant, nam anima tirat supra et caro subtus, nam anima est de natura spiritali et caro de corporali, id est, de terra, ut habetur (*in mg Ad Gal V*, [17]): «Caro concupiscit adversus Spiritum, etc., [Spiritus autem adversus carnem: haec enim sibi invicem adversantur: ut non quaecumque vultis] illa faciatis». Nam, si anima vult 140 145

- facere orationem et elevare se per contemplationem intellectualem, caro vult contrarium, tirando ad mundana et terrena. Et ideo, ut sit pax in homine inter spiritum et carnem, oportet ut alterum de duobus fiat, vel quod caro faciat voluntatem spiritus vel, e contrario,
- 150 quod spiritus faceret voluntatem carnis bene comedendo et luxuriando, et ita quod caro, que est ancilla spiritus esset domina ipsius, non esset justum, ut dicit (*in mg* beatus BERNARDUS): «Non decet dominam ancillari neque ancillam dominari». Et ideo, cum spiritus sit dominus carnis decet ipsam dominari ut ipsa faciat voluntatem
- 155 suam, scilicet, orando, contemplando et jejunando, et alia meritoria faciendo, et quod ipsa caro non dominetur ipsum spiritum, quia, ut dictum est, non esset justum quod ancilla, etc. Et ideo, cum spiritus dominabitur carnem ipsam mortificando per abstinentias, tunc cessabit brica et rixa et erit pax internalis in homine in se ipso. Et de hac
- 160 pace loquitur et habetur (*in mg Iob* V, [24]): «Pacem habeat tabernaculum, etc. [tuum, et visitans speciem tuam], non pe[c]cabis» (tabernaculum, id est, personam tuam). Et ita habetis primam pacem; et ita: «Pax vobis».

- Ad secundum est necessarium nobis pax fraternalis erga proximum, ut quis non portet malam voluntatem et rancorem contra proximum, sed habere pacem et bonam dilectionem cum ipso; alias, qui non habet pacem cum proximo, neque cum Deo, ymo, tamdiu quamdiu quis stat in mala voluntate contra proximum est in ira Dei et bona que facit modicum sibi prosunt; et ideo, faciat pacem cum
- 170 proximo, ut habetur (*in mg ad Efe* IV, [3]): «Soliciti servare unitatem spiritus, etc., [in vinculo pacis. Unum corpus et unus spiritus, sicut vocati estis in una spe vocationis vestre. Unus Dominus, una fides] unum bap[ti]sma». Et dicit, ‚soliciti, etc.‘, nam si injurians non curat se reconciliare injuriato, injuriatus debet se reconciliare et sollicitus esse pro salute anime sue, non dicit solliciti in concordia David ut in
- 175 *Salmo Benedicamus Dominum* [XXXIII, 13-15]: «Et quis est homo qui vult... videre, etc. [dies bonos? Prohibe linguam tuam a malo: et labia tua ne loquantur dolum. Diverte a malo et fac bonum] inquire pacem et persequere eam». Et ita habetis secundam pacem; ergo:
- 180 «Pax vobis».

- Ad tertium, est necessarium nobis pax supernalis erga Deum: nam malum et multum periculosum est habere guerram et bricam cum Deo. Et poterimus habere pacem cum Deo, si volumus, per obedientiam, nam sicut prima pax inter spiritum et carnem fit per penitentiam, et sicut secunda pax inter proximos fit per amicitiam, ita
- 185 hec pax erga Deum fit per obedientiam, ut obedienter observes

decem precepta Dei, ut non accedas ad divinos, etc.; item, ut non jures Deum neque in vanum neque fallaciter, etiam propter propriam vitam restaurandam; et sic de aliis preceptis. Et ita, per hanc obedientiam habebitis pacem senper cum Deo, ut dicit (?) (*in mg Iob* 190 XXII, [21]): «Adquiece Deo et habeto pacem cum illo, etc., [et per haec habebis] fructus obtimos». Et ita habetis pacem; ergo: «Pax vobis».

III.

F. LXIII/40r

195

IN EADEM VILLA, FESTO EODEM [SANCTORUM PHILIPPI ET IACOBI]

(Tema) *Solvi te.*

Habetur *Mt* XXI, [2], capitulo originaliter [et *Lc* XIX, 30].

Et ut po[s]simus impetrare gratiam Dei, convertamus nos ad virginem Mariam, dicendo sic: ‚Ave Maria, etc.‘. 200

Solvi te, etc.

Bona gent, verba ista sunt scripta per sanctum Mateum a XXI caput, et sententia et ista: «Desaté t'é vel desligado t'é». Et potest intelligi tribus modis: 205

- primo, de Christi conditione miraculosa
- secundo, de peccatorum conversione gratiosa
- tertio, de sacerdotum iurisdictione virtuosa.

Primum, sic: solvi te; secundum sic: solvi te; tertium sic: solvi te.

Ad primum, quod in primo verbo ‚Solvi te‘ demonstratur conditio 210 Christi. Nam, sicut sol facit cursum zodiacum per totum annum, per duodecim menses, id est, duodecim articulos fidei, qui continentur in *Credo in Deum*. Et (*in mg* sicut mensis habet quatuor septimanas per quas sol naturaliter facit cursum, ita sol Christus) quatuor modis, scilicet, credendo et considerando et delectando et loquendo. Primo, 215 credendo, scilicet, quod Deus est creator celi et terre et omnium rerum et creaturarum mundi. Item, credere quod Ihesus Christus est filius Dei et recepit carnem humanam et considerando eius beneficia multa, que pro nobis fecit, volendo se in tantum humiliare, recipiendo carnem nostram fragilem; et tertio, delectando se, contemplando 220 pa[s]sionem eius et obprobria que sustinuit pro nobis peccatoribus; et quarto loquendo: dicendo cotidie de mane et de sero: *Credo in Deum*. Ecclesia dicit: «Felix es, sacra virgo Maria, etc., [et omni laude dignissima, quia ex te ortus est] sol justitie Christus Deus noster». Et sic, ecce de prima parte ‚solvi te‘, ubi demonstratur Christi condi- 225

tio miraculosa.

- Et sic veniamus ad secundam, de peccatoris conversione gratiosa, que fit per contritionem et dolorem cordis de peccatis, ut dicit David (*in mg in Salmo*) L, [19]: «Cor contritum et humiliatum Deus non despicias». Et dicit ‚cor contritum‘, id est, per dolorem territum; et dicit ‚humiliatum‘ ut, postquam habes cor contritum per displicentiam peccatorum, humilia te recipiendo firmum propositum amplius non revertendi ad peccata. Et tunc peccata sunt soluta et peccator est conversus gratiose ad bonam vitam. Et de hac contritione cord[is],
 230 per quam convertitur peccator ad bonam vitam, computabo unum miraculum de quadam muliere pulcra et putana, que venerat ad predicationem ut fui[s]et visa per juvenes; et cum predicator vidis[et] eam predicavit contra luxuriam fortiter, etc. Et ideo dicit tema et verbum propositum: ‚Solvi te‘, loquendo de peccatoris conversione
 240 gratiosa.

- Et ideo veniamus ad tertium, de sacerdotum jurisdictione virtuosa, que est cum peccator habet contritionem de peccatis suis et recipit propositum amplius non reverti et confitetur omnia illa confessori; tunc per jurisdictionem virtuosam sacerdotis, peccator erit absolutus ab omnibus peccatis. Et de hoc habetur (*In mg Mt XV*, [19]): «Quidquid ligaveris super terram erit ligatum et in celis et quidquid solveris super terrenam (!), [erit solutum et] in celis».

IV.

F. LXIII/40v

- 250 ET QUIA REVERENDUS MAGISTER HODIE PREDICAVIT VOBIS DE BEATO FILIPO, DICAM VOBIS DE BEATO JACOBO, RECITANDO EIUS YSTORIAM, QUE NARRAT QUATUOR, IN QUIBUS FUIT SINGULARITER VIRTUOSUS, UT SEQUITUR:

- primo, in reverència personali
- 255 – secundo, in penitència virtuali
- tertio, in presidència clericali
- quarto, in paciència martiriali.

- Ad primum, de excellentia personal, nam descendit de tali et tali, secundum quod in *Ystoria* sua legitur, intantum quod dicit ystoria quod si Christus dimisit aliquam hereditatem in hoc mundo per successionem, quod beatus Jacobus minor prederet alium beatum Jacobum maiorem, etc.

Ad secundum, de penitentia virtuali, nam, ut *Ystoria* refert, numquam comedit carnem, sed multas abstinentias faciendo, in tantum

quod, ex quo Christus mortuus fuit usque resurrexit non comedit ali- 265
quid corporaliter et continue flexis jenibus stabat in oratione et con-
templatione, sicut de camello, ut in *Ystoria* latius continetur, etc.

Ad tertium, de presidentia clericali, nam fuit primus episcopus
Ierusalem, etc., ut latius, etc.

Ad quartum, de pasciencia martiriali, nam cum sta[s]set predi- 270
cando contra infideles inceperunt eum lapidare; et finaliter venit qui-
dam tiranus et inimicus fidei, et cum baculo dedit sibi in capite
majucando illud; et finaliter, confitendo fidem catholicam mortus fuit
ibi et tradidit spiritum Deo. Et ideo potest dici tema de eo secun-
dum intellectum tertium, 'solvi te', scilicet, de persucutionibus (!) et 275
tormentis istius mundi; et co[l]locavi te in gloria, ad quam nos per-
ducat.

Istum sermonem fecit frater Johannes de Alcoy.

V.

Ff. LXIII/40v-LXIV/41r

280

IN EADEM VILLA, DIE SABATO

Quedam mulier de turba dixit illi.

Verbum istud habetur originaliter *Lu XI*, [27], et recitatum est
statim in evangelio hodierno.

Modo ego teneor predicare de adventu antichristi, quando veniet, 285
et per consequens de fine seculi istius mundi, nam adventus anti-
christi et finis mundi equaliter unum post alium venient. Et erit
bona materia pro avisando nos. Et ideo, dicamus: 'Ave Maria', etc.

De tempore antichristi et adventu eiusdem, et per consequens de 290
fine mundi, ego volo vobis declarare tres conclusiones:

– prima conclusio, quod ante adventum antichristi et finem
mundi, eius adventus et finis mundi erat occultus omnibus creaturis
generalment

– secunda conclusio, quod magis centum annorum largiter et
grase sunt transacti quod antichristus debebat venire et iste mundus 295
finare certanament

– tertia conclusio, quod antichristus et finis mundi venient ayna
et muyt ayna et brevisime.

Et si modo aliquis vestrum vellet dicere mihi: 'Frater, et quomo-
do scitis vos istas conclusiones tres?' Respondet tema: «Quedam 300
mulier de turba dixit illi», id est, sancta scriptura et gratia divina

- dixerunt sibi; nam, sicut mulier nutrit per suam mamillam creaturam cum liquore lactis, ita ista mulier sancta scriptura et gratia divinalis nutrit per suam mamillam, id est, per revelationes, personas
 305 sanctas et de bona vita. Et ideo respondet tema querenti: ‚Et quomodo dicitis et scitis vos, frater, istas conclusiones?’. «Quedam mulier dixit illi». Et sic, videamus modo quomodo ista mulier, id est, sancta scriptura et gratia divina dixerit mihi. Et sic sum in materia, quam volo predicare.
- 310 Et veniamus ad primam conclusionem, quod ante adventum, etc. Et istam conclusionem dixit mihi quedam mulier, id est, scriptura sancta, ut habetur *Mt XXIV* capitulo, [3]: «Dic nobis quando hec erunt, etc., [et quod signum adventus tui et] consummationis seculi». Et respondit Christus [*ibid.*, 36]: «De die illa et hora, etc.,
 315 [nemo scit, neque angeli caelorum, nisi] solus» [*seq spat unius verbi erasi*]. Et etiam, cum vellet acendere ad celum, beata Maria et apostoli quesierunt iterum de fine seculi, ut habetur *Actuum* primo [6]: «Domine, si in tempore hoc restitues, etc. [regnum Israel]»; et respondit Christus: «Non est vestrum nosse tempora vel, etc. [momenta, quae Pater posuit in sua potestate]». Et nota quod dicit ‚non est vestrum’, scilicet, apostolorum, quasi dicat: ‚ergo, est nostrum’, id est, illorum quorum interest, ut se avisent, postquam habent intervenire in bello, etc. Et ideo aparet hec conclusio vera, quod ante adventum antichristi et finis mundi, etc. Et si dicitis: Quis dixit tibi? Res-
 325 pondet tema: ‚Quedam mulier, id est, sancta scriptura, dixit mihi’, ut modo vidistis duas auctoritates claras.
- Et ex hac conclusione extirpantur due opiniones erronee et false, quas posuerunt quidam religiosi ignorantes, qui credunt intrare in secretis sacre scripture et non faciunt, sed cadunt (et faciunt multos
 330 cadere) in errorem. Et prima opinio est quod finis mundi non poterat esse nisi in medio annorum mundi, et fundabant per auctoritatem *Abacuch*, III, [2] ibi: ‚In medio annorum vivifica illud’; et responde duobus modis ad hanc auctoritatem, ut habes in aliis sermonibus. Et
 335 secunda opinio est quod tot anni debebant transire post adventum Christi, quod (!) versus erant in [p]salterio. Et hec opinio est erronea contra textum evangelii, dicentis quod angeli non poterant scire, sed secundum hoc bene posent scire apostoli, cum bene scirent et po[s]sent numerare versus [p]salterii. Et ita, eiciatis has opiniones de cordibus vestris et teneatis textum Evangelii. Et ideo, Deus noluit
 340 revelare finem mundi, ut semper essemus cum recelo et staremus in bona vita, sancta (?) et devota, etc.; e contra: Habet mundus durare incerte, adhuc dabo mihi tot tempus de placito. Et ideo semper [f. LXIV/41r] debetis vos recelare de illa die finis mundi, ut faciebat

quidam heremita, qui non fuit ausus accedere ad colligendum palmam, etc., ut habetur (*in mg Mt XXIV, [43]*): «Illud autem scitote, etc., [quoniam si sciret pater familias qua hora fur venturus esset, vigilaret utique, et non sineret perfodi domum suam; ideo, et vos estote parati: quia qua nescitis hora, Filius hominis] venturus est». 345

Ad secundam conclusionem quod magis centum annorum largiter et gra[s]antur, etc. Et si dicitis: «Et quomodo scitis vos», respondet tema: «Quedam mulier de turba dixit illi», id est, sancta scriptura, que probat hanc conclusionem. Habetur in libro autentico, scilicet, *Flos sanctorum*, in *Vita sancti Dominici*; in duobus locis invenietis. Cum Christus, filius virginis Marie, vellet destruere mundum cum tribus lanceis, et finaliter ad preces beate virginis Marie, matris sue, Christus conditionaliter (si mundus corrigebatur) suspendit sententiam: quod non misit dictas tres lanceas, sed cum matre sua reversi sunt in celum. Et modo, si mundus est correctus placeat videre, etc. 350 355

Et iste tres lancee significabant tres persecutiones, que debent venire una post aliam ad destruendum hunc mundum, scilicet: una lancea erit antichristus, de quo iam dixi vobis; et alia lancea erit combustio mundi, de quo dicam aliqua die; et alia lancea erit dies iudicii: «Discedite a me, maledicti, etc.» [*Mt XXV, 41*]. Et he tres lancee sunt figurate in sancta Scriptura, ut habetur (*in mg IIReg XVIII [IISam XVIII, 14]*): «Tulit Joab tres lanceas, etc., [in manu sua et infixit eas] in corde Absalon» scilicet, qui erat filius David et proditor, etc., qui est mundus. Et iste religiones beati Francisci et Dominici, habet magis quam centum annos quod sunt institute; ideo aparet conclusio vera, que dicebat quod magis centorum, etc. Ergo: 'Quedam mulier dixit illi', id est, sancta Scriptura. 360 365

Sed modo, per hanc conclusionem stirpantur sex opiniones false et errone[e], scilicet, quod post visionem arcus beati Martini antequam mundus fin[i]etur debent quadraginta anni transire. Item, secunda opinio, quod Elies et Enoch venient primo ante antichristum: quod non est verum, sed simul venient cum ipso, ut habetur *Apoc [XI, 7?]*. Item, tertia opinio, quod ante finem mundi erunt signa in sole, etc.: quod non est verum, sed post adventum antichristi et comburitionis mundi et ante adventum Christi ad iudicium venient illa signa, quia dicit evangelium: «Tunc veniet filius hominis» [*Mt XXIV, 30*]. Item, quarta opinio, quod Iherusalem debet conquestari primo ante finem mundi: quod non est verum, ut habetur *Lc XXI, [24]*: 'Calcabitur Iherusalem, etc. [a Gentibus, donec impleantur tempora nationum]'. Item, quinta opinio, quod ante finem mundi evangelium debet predicari per universum mundum: sed hoc 375 380 385

- non est verum, quia et apostoli per universum mundum predicaverunt evangelium, ut habetur in {P}salmo *„Celi enarrant*, [Ps XVIII, 2]: «Exivit sonus eorum, etc. [et in fines orbis terrae verba eorum]». Item, sexta opinio, quod ante antichristum primo debet fieri una lex et una credentia: quod non est verum, sed post mortem ipsius illud fiet per illud quod dixerat Christus: «Alias oves habeo, etc. [quae non sunt ex hoc ovili; et illas oportet me adducere, et vocem meam audient, et fiet] unum huvile et unus pastor», Io X, [16]; et ideo, non decipiimini computando istas opiniones, quia quando non putabitis veniet ut dies Domini (in mg *I ad Cor V*, [1Thess V, 2]), sicut fur in nocte, ita veniet, etc., non supererit interitus. Et ideo, bona gent, vigilate in bonis operibus et non decipiimini, ut habetur (in mg *Mt XXV*, [13]): «Vigilate, quia necitis diem neque oram». Et sic aparet hec conclusio vera, quod magis, etc.
- 400 Ad tertiam conclusionem, quod antichristus et finis mundi, etc. Et, si dicitis: «Quomodo scitis, frater», respondet tema: «Quedam mulier dixit illi», id est, sancta scriptura. Et quomodo probatur? Per multas rationes claras.
- 405 Et primo, quia Christus ad supplicationem virginis Marie prorogavit sententiam destructionis mundi conditionaliter, si mundus corrigeretur, ut supra, in *Vita beati Dominici* dixi; nam dixit Christus: amodo non parcam. Et modo, an mundus sit conversus per istas duas religiones sanctas, placeat videre: quia numquam tot peccata et ita gravissima, fuerunt facta in mundo quam hodie, ymo et religiones
- 410 jam quasi omnes sunt destructe, quia non tenetur regula earum. Et ideo, ne mirum quod ista conclusio sit vera, quod antichristus et finis mundi, etc. Sed mirandum est quomodo jam non est destructus mundus, tot et tanta abominabilia peccata comituntur. Et ita aparet hec conclusio vera. Et fortificatur alia ratione per visionem cuiusdam
- 415 religiosy, qui habet magis quam XL annos, etc. Item, alia ratione per duos homines, unus filius militis et alius heremitanus indutus de stupa, qui mihi aparebat homo sancte vite et sanctus in suis gestis, et dixit mihi quod antichristus erat natus, ut erat revelatum en Toscana quibusdam sanctis heremitanis, qui per tredecim annos non comederunt nisi panem et aquam, et tunch jam habebat quinque annos
- 420 antichristus quod erat natus et nunc jam vadunt octo annos. Item, alia ratione per duos infantes, qui cum debebant respondere ad *„Benedicamus*’, *„Deo gratias*’, fuerunt rapti in altum et dixerunt: «Hodie, hac ora, est natus antichristus destructor mundi»; et istud
- 425 dixit mihi quidam mercator de Venetia, bonus homo a[p]parebat, etc. Item, alia ratione per indemoniatos multos in Lombardia, qui, cum conjurarentur per quendam presbiterum nostre societatis, cla-

mabant dicendo: «Christiani, convertamini, quia antichristus iam est natus et habet quinque annos», et post fere elapsi sunt tres anni; et sic sunt hodie quasi septem anni. Et respondebant alii endemoniati reprehendendo eos, quod non dicerent, quia contra eos erat avisare christianos (*in mg* Et respondebant: «Bene displicet nobis, sed compulsi sumus ut predicemus, postquam non inveniuntur predicatores/predicationes? in mundo»). Et ita hoc non debeat credi eis, quia mendax est et pater eius, tamen quia contra se dicunt compulsi, est credendum eis. Item, alia ratione, et sexta, per multos heremitanos qui sunt spiritus maligni, qui secuntur me et accedunt ad loca ubi predicaverim, dicendo quod non credant mihi, quia non sum nisi traydor et deceptor mundi. Et de istis accesserunt ad Leyda et Barcelona et a Tarragona, ubi duo fuerunt capti per archiepiscopum, et cum voluerunt eos examinare non invenerunt nisi catenas, etc. (*In mg manu saec XVII: nota maxime*). Et multa alia posent dici, tamen hec sufficient.

Et ita aparet conclusio vera quod antichristus, etc., tamen non dico certe quod sit natus vel habeat certum tempus; tamen, ego credo et sum istius opinionis quod sit natus, et habeo unum clavum largum in corde meo. Et ideo, avisate vos, ut habetur (*in mg Lc XVII, [26]*): «Sicut fuit in diebus Nohe sic erit in, etc. [diebus Filii hominis]».

Ergo: ‚Quedam mulier de turba dixit illi’. 450

VI,

Ff. CIV/80r

IN EADEM CIVITATE, FERIA SEXTA

Ecce ascendimus Ierosolimam.

Habetur verbum istud originaliter *Mt XX* capitulo, [18] et recitatum est statim in evangelio hodierno. 455

Nostra presens predicatio debet esse de salutatione virginis Marie, scilicet, de la ‚Ave Maria’. Nam, postquam declaravi vobis *Pater noster*, oportet quod declarem vobis eam. Et, si placet, erit bona materia et habebitis bona secreta et doctrinas, sed recurramus ad virginem sibi eam presentando, dicendo, ‚Ave, Maria’, etc. 460

Istud verbum propositum vult dicere sic: Parat mientes que agora sobimos a Jerusalem. Et sciatis quod virgo Maria in sancta Scriptura proprie fuit figurata in Ierusalem, nam ut dicit *MAGISTER (Ystoriarum) scolasticarum*, Ierusalem habebat tres cerquas, et in prima stabant persone pauperes agricultores et laboratores, (ita erat ampla); et 465

in secunda divites et magnates (milites), profete et patriarche et ista circa non erat tan a[m]pla sicut prima. Et in tertia, iam magis stricta, habitabat et stabat Templum Salomonis et servitores eius, sacerdotes, etc. Ita virgo Maria habebat tres virtutes, scilicet:

- 470 – humildat cordial
 – verginitat personal
 – maternitat divinal.

Et in ista circa de humilitate cordiali comprehendit et continet virgo Maria personas pauperes propter suam humilitatem et in hac

- 475 circa multi habitant, etc.;

In virginitate personali modici comprehenduntur, quia solum caste persone;

In maternitate divinali habitat Christus solus factus homo. Et ita virgo Maria continet tres cercas, id est, tres virtutes, per quas comprehendit tres conditiones personarum, et de hoc habetur (*in mg* in {P}salmo *Letatus* [CXXI, 3]): «Ierusalem, que edificatur ut civitas, etc., [cuius participatio eius in] idipsum».

- 480 Et ideo ego, volens predicare et declarare ‚Ave Maria‘, proposui vobis istud tema: ‚Ecce ascendimus Jerosolimam‘, id est, virginem
 485 Mariam, scilicet declarando suam salutationem.

Et Ave Maria habet sex clausulas per sex excellentias que presentantur virgini Marie. in ea, de quibus vide in aliis sermonibus supra.

Ergo, ecce ascendimus, scilicet, declarando quamlibet clausulam, etc.

València, abril-Barcelona, juny 1999

TAULA DE MOTS

Els números remetent a les línies dels textos; aquests no són repetits en el cas que una paraula es trobi més d'una vegada en la mateixa línia.

No s'han recollit els noms dels llibres bíblics, perquè ja consten en la taula de referències bíbliques.

Aquesta és una taula de lemes o formes, en la qual aquestes no són separades per llur funció morfològica o sintàctica; i així, per exemple, hom troba els ,anni agrupats, tant si són genitiu del singular com nominatiu o vocatiu del plural d',annus'.

La taula és única i aplega en llista alfabètica única lemes de les tres llengües, llatí, català i castellà.

Els errors espïen sempre, però més encara en ocasions com aquestes; l'autor s'excusa de les vegades que se li han esmunyit entre tantes de xifres.

- a 61, 177, 178, 203, 364, 440, 462
 ab 50, 76, 245
 (abhominabile) abominabilia 413
 (Abraham) Abrahe 89, 91, 93, 95, 96, 97
 Absalon 367
 (absolvo) absolutus 244-245
 (abstinentia) abstinentias 158, 264
 (accedo) accedunt 437; accesserunt 439;
 acedas 187; accedere 344
 (ascendo) acendere 316
 (acosto?) acostetis 106
 ad 13, 16, 17, 18, 22, 33, 46, 47, 79, 81,
 83, 85, 88, 100, 102, 107, 139, 147,
 164, 181, 200, 210, 227, 233, 234,
 235, 236, 241, 258, 263, 268, 270,
 276, 310, 316, 333, 344, 349, 355,
 361, 379, 400, 404, 422, 437, 439,
 459
 (adduco) adducere 392
 adhuc 342
 (admitto) admitatis 107
 (acquiesco) adqueice 191
 adventus 286, 292, 313; adventum 291,
 311, 323-324, 334, 378, 379; adventu
 285, 289
 (adversor) adversantur 144-145
 adversus 143, 144
 (aedifico) edificatur 481
 (aeternalis) eternaem 131-132, 137
 agora 461
 (agricultor) agricultores
 Alcoy 278
 alius 416; alia 155, 362, 363, 414, 415,
 422, 426, 436, 442; aliam 361; alii,
 430; aliae 35; alias 96, 166, 391; aliis
 189, 333, 487
 aliquis 299; aliqua 363; aliquid 265-266;
 aliquam 46, 260
 alius 416; aliud 101; alium 261, 287
 (alter) alterum 148
 (altus) altum 423
 (amicitia) amicitiam 185
 amodo 407
 (amor) amore 106
 (amplus) ampla 465, 467
 amplius 77, 232, 243
 an 407
 ancilla 151, 157; ancillam 153
 (ancillor) ancillari 153
 angelus 60
 anima 141, 145; anime 17, 175; anima-
 rum 72, 78, 83-84, 122; animas 74
 (annus) anni 334, 374, 430; annum 211;
 annorum 294, 331, 332, 349; annos
 369, 415, 419, 420, 422, 429
 ante 291, 310, 323, 375, 377, 379, 382,
 384, 389
 antequam 373-374
 antichristus 295, 298, 362, 400, 411, 418,
 421, 424, 429, 444; antichristi 285,
 286-287, 289, 291, 324, 378-379;
 antichristum 375-376, 389
 (appareo) aparet 80, 323, 398, 413, 444;
 aparebat 417; aparuit 15, 19;
 (aperio) aperuit 4, 12, 15, 27, 87, 112;
 aperiatur 20; apertus 20; apertum
 38
 (apostolus) apostoli 316-317, 337, 386;
 apostolorum 321; apostolos 12
 (appareo) aparebat 425
 (aqua) aquam 420
 arcus 373

- (archiepiscopus) 440
 Aron 52
 (articulus) articulos 212
 (ascendo) ascendimus 453, 484, 488
 (asimus) 102
 (attingo) attingebat 120
 (auctoritas) auctoritatem 331, 333; auctoritates 326; auctoritatibus 40
 (audio) audient 393; audierunt 105
 (audeo) ausus 344
 autem 43, 144, 345
 (authenticus) autentico 352
 ave 9, 122, 201, 288, 457, 460, 483, 486
 (averto) avertendum 81
 (aviso) avisare 431; avisate 447; avisent 322; avisando 288
 ayna 298, 299
- (baculus) baculo 272
 balbiet 49
 (baptisma) baptrisma 173
 (baptizo) baptizati 106-107
 Barcelona 440
 (baro) barones 63
 beatus 67, 128, 152, 261; beata 316; beate 355; beati 368, 373; beatum 261
 (bellum) bello 323
 bene 108, 150, 337, 432
 (benedico) benedicamus 176, 423; benedicentur 91, 95, 96-97
 (benedico) benedixit
 benedictio 93
 (beneficium) beneficia 218
 Bernardus 152
 bladum 36
 bonus 425; bona 7, 8, 78, 105, 169, 203, 287, 305, 341, 396, 458, 459; bonum 178; bonam 166, 234, 235; bono 7; bonis 397; bonos 177
 (brevis) breve 120; brevissime 298
 brica 159; bricam 182
 (brico?) bricent 140
 burch 58
- (cado) cadunt 329; cadere 330
 (caelestis) celesti 86
 (caelum) celum 316, 358; celi 216, 389; caelorum 315; celi9s 246, 247
 (caeterus) cetera 74
 (calco) calcabitur 383
 (camellus) camello 267
 caput 204; capite 272
 (capitulum) capitulo 5, 84, 118, 199, 312, 454
 (capiro) capti 440
 caro 73, 140, 141, 142, 143, 147, 149, 151, 156; carnis 60, 150, 154; carnam 96, 97, 114, 148, 158, 184, 218, 220, 264
 caste 477
 (catena) catenas 441
 (catholicus) catolicam 273
 centum 294, 349, 369; centorum 370
 cerca 467, 473, 475; cercas 479; cerquas 464
 certanament 296
 certe 445
 (certus) certum 445
 (cesso) cessabit 158-159
 Christ 95
 (christianus) christiani 428; christianorum 9; christianos 106, 432
 Christus 12, 19, 81, 125, 214, 217, 224, 260, 265, 314, 319, 354, 356, 391, 404, 406, 478; Christi 13, 206, 211, 225, 335, 379; Christo 86, 97
 civitas 481; civitatem 83, 100; civitate 3, 31, 71, 76, 452
 (clamo) clamabant 427-428
 (clarus) claras 326, 403
 (clausula) clausulam 488; clausulas 486
 (clavus) clavum 446
 (clericalis) clericali 256, 268
 (colaphizo) colaphizet 60
 (collatio) collationis 120
 (colligo) collexi 129; collectum 123; colligendum 344
 (colloco) collocavi 276
 (comburitio) comburitionis 379
 combustio 363
 (comedo) comedit 264, 265; comederunt 419-420; comedendo 150
 comiat 7
 (committo) comituntur 414
 (comprehendo) comprehendit 473, 479-480; comprehenduntur 476
 (compello) compulsi 432-433, 435
 (computo) computabo 325; computando 394
 conclusio 291, 294, 298, 323, 370, 399, 411, 414, 444; conclusionem 310, 311, 349, 352, 372, 400; conclusione 327; conclusiones 290, 300, 306

- concordia 175
 (concupisco) concupiscit 143
 conditio 210, 225-226; conditione 206;
 condiciones 480
 conditionaliter 356, 405
 (confessor) confessori 243-244
 (confirmo) confirmando 126
 (confiteor) confitetur 243; confitendo 273
 (conjuo) conjurarentur 427
 (conquestor) conquestari 382
 (consequor) consequi 131; consequetur
 136-137; consequantur 86; conse-
 quens 286, 289
 (conservo) conservat 34, 45
 (considero) considerando 215, 218
 (consolo) consolando 127-128
 (consummatio) consummationis 313
 (contemplo) contemploando 155, 220
 (contemplatio) contemplationem 146;
 contemplatione 266-267
 (contero) contritum 229, 230, 231
 (contineo) continet 11, 473, 479; contine-
 tur 267; continentur 212
 (continuus) continuas 66
 continuae 266
 contra 165, 168, 238, 271, 336, 341, 431,
 435
 (contrarius) contrarium 147; contrario
 149
 (contritio) contritionem 228, 242; contri-
 tione 235
 (converto) convertamus ; convertitur 235;
 convertamini 429; convertentur 104;
 conversus 234; conversi 103
 (conversio) conversione 207, 227, 239
 cor 38, 53, 229, 230, 231; cordis 228,
 234; corde 52, 367, 447; cordibus
 104, 339
 coram 41
 cordial 470
 (cordialis) cordiali 473
 (corporalis) corporali 142
 corporaliter 266
 corpus 171; corporis 18
 (corrigo) corrigebatur 356; corrigeretur
 406; correctus 358
 cotidie 141, 222
 creator 216
 creaturam 34, 45, 302-303; creaturarum
 217; creaturis 292
 credentia 390
 credo 104, 213, 222, 446; credunt 96,
 328; credant 438; credere 128, 217;
 credi 434; credendum 436; credendo
 215, 216
 (crus) crura 102
 cum 12, 14, 19, 46, 76, 86, 125, 136, 153,
 157, 166, 167, 169, 183, 190, 191,
 237, 242, 270, 272, 303, 316, 337,
 340, 354, 355, 357, 376, 427, 441
 (curo) curat 173; curare 57
 (curro) currentis 119, 123
 (cursus) cursum 211, 214

 (do) dat 43, 46; dedit 24, 75, 100, 272;
 dabo 10, 22, 342; dabimus 110; da
 74; datus 59
 David 40, 175, 228, 367
 de 21, 27, 30, 31, 39, 48, 52, 55, 56, 57,
 58, 67, 68, 71, 81, 83, 89, 93, 96, 97,
 105, 111, 115, 123, 128, 133, 134,
 135, 137, 139, 142, 148, 159, 189,
 206, 207, 208, 222, 225, 227, 228,
 235, 236, 239, 241, 242, 245, 250,
 251, 258, 263, 267, 268, 270, 274,
 276, 278, 282, 285, 286, 289, 301,
 305, 314, 317, 338, 342, 343, 351,
 362, 363, 416, 425, 439, 450, 456,
 457, 473, 480, 487
 (debeo) debet 174, 381, 385, 389, 456;
 debetis 343; debent 360, 374; debe-
 bam 82; debebat 295; debeat 434;
 debebant 334, 421; debetur 93
 decem 187
 deceptor 439
 decet 152, 154
 (decipio) decipiemi 397; decipiamini
 394
 (declaratio) declarationem 10
 (declaro) declaravi 457; declarare 7, 290,
 483; declarem 458; declarando 485,
 488
 Deus 42, 46, 49, 72, 75, 88, 91, 99, 216,
 224, 339; Dei 39, 44, 45, 103, 106,
 121, 168, 187, 200, 218; Deo 38, 41,
 136, 167, 183, 190, 191, 274, 423;
 Deum 135, 181, 186, 188, 213, 339
 (delecto) delectando 215, 220
 (demonstro) demonstratur 210, 225
 (desatar) desaté
 (descendo) descendit 258
 (desidero) desiderat 47, 72
 (desligar) desligado 204
 (despicio) despicias 230

- (destruo) destruere 355; destructus 412; destructe 410; destruendum 361
 (destructio) destructionis 405
 destructor 424
 (devotus) devota 341
 dico 445; dicit 12, 27, 152, 173, 175, 190, 223, 228, 230, 231, 238, 259, 320, 380, 463; dicitis 306, 324, 350, 401; dicunt 92, 435; dicebat 67, 370; dixi 362, 406; dixit 61, 125, 282, 301, 307, 311, 324, 325, 351, 371, 402, 406, 418, 425, 450; dixerunt 302, 423; dixerat 391; dic 312; dicam 251, 363; dicemus 9; dicat 321; dicamus 122, 288; dicerent 431; dixerit 308; dicere 68, 111, 299, 461; dici 274, 442; dicentis 336; dicendo 20, 127, 201, 222, 428, 438, 460; dictum 157; dictas 357
 dies 177, 363, 395; diem 398; die 19, 281, 314, 343, 363; diebus 448
 (dignus) dignissima 224
 (dilectio) dilectionem 166
 (dimitto) dimisit 260
 (discedo) discedite 364
 (disciplina) diciplinis 78
 (discipulus) discipuli 13; discipulum 81-82; dicipulis 19; discipulis 125
 (displientia) displientiam 231-232
 (displiceo) displicet 432
 (diversus) diversis 123
 (diverto) diverte 178
 (dives) divites 466
 divinal 472
 divinalis 303-304; divinali 478
 (divinus) divina 301, 308; divinos 187
 (doctrina) doctrinas 458
 (dolor) dolorem 228, 230
 dolum 178
 domina 151; dominam 152-153
 (domino) dominabitur 158; dominari 153, 154; dominetur 156
 Dominus 24, 110, 154, 172; dominum 61, 176; domine 50, 318; domini 395
 (Dominicus) Dominici 353, 369, 406; dominice 118
 (domus) domum 347
 (dubitatio) dubitationibus 99
 (duo) duo 63, 440; due 327; duobus 39, 148-149, 333, 353; duos 416, 422; duas 326, 407
 duodecim 212
 (duro) durare 341
 e 149, 204, 341
 ecce 50, 225, 453, 484, 488
 (excellentia) excellentias
 ecclesia 223
 ego 7, 22, 26, 50, 65, 68, 82, 99, 285, 290, 445, 483; mihi 24, 59, 61, 74, 75, 299, 308, 311, 326, 342, 417, 418, 425, 438; me 27, 30, 33, 59, 60, 61, 68, 70, 101, 111, 364, 392, 437;
 (eicio) eiciatis 338
 (elapsus) elapsi 429
 (eligo) electos 85
 (elevo) elevare 146; elevarentur 64
 Elies 375
 (eligo) eligit 146
 En 418
 (enarro) enarrant 387
 (endemoniatus) endemoniati 430
 enim 144
 Enoch 375
 (eo) ire 102
 episcopus 268
 equaliter 287
 eerga 164, 186
 ergo 82, 87, 93, 159, 179, 192, 321, 371, 450, 488
 (erroneus) erronea 335
 erronee 373
 (error) errorem 330
 et 5, 8, 9, 14, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 29, 33, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 51, 54, 56, 57, 61, 63, 64, 66, 69, 74, 75, 78, 79, 85, 89, 90, 92, 93, 95, 96, 98, 100, 102, 103, 105, 107, 108, 111, 118, 121, 126, 128, 130, 136, 137, 140, 141, 142, 146, 147, 148, 150, 151, 153, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 163, 165, 166, 169, 171, 173, 174, 176, 177, 178, 179, 182, 183, 184, 185, 189, 191, 192, 196, 199, 200, 204, 213, 215, 216, 217, 218, 220, 221, 222, 223, 225, 227, 228, 229, 230, 233, 235, 236, 237, 238, 241, 243, 245, 246, 247, 250, 258, 266, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 283, 286, 287, 288, 289, 291, 292, 294, 295, 297, 298, 299, 301, 303, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 313, 314, 316,

- 318, 320, 323, 324, 327, 329, 330, 331, 332, 333, 335, 338, 339, 340, 341, 342, 347, 350, 355, 360, 362, 364, 366, 367, 368, 373, 375, 379, 382, 386, 388, 390, 392, 393, 396, 397, 398, 400, 401, 402, 404, 407, 408; 409, 410, 411, 413, 414, 416, 417, 420, 421, 423, 424, 429, 430, 432, 434, 435, 436, 437, 439, 440, 441, 442, 444, 446, 447, 454, 458, 459, 462, 464, 465, 466, 467, 468, 473, 474, 480, 483, 486
- etc. 21, 23, 24, 40, 41, 43, 50, 59, 68, 73, 74, 78, 79, 84, 85, 91, 107, 109, 111, 122, 129, 143, 157, 161, 171, 173, 177, 187, 191, 201, 202, 223, 238, 262, 267, 269, 288, 310, 313, 314, 318, 319, 323, 324, 341, 345, 350, 359, 364, 366, 368, 370, 378, 383, 388, 391, 396, 399, 400, 412, 415, 426, 441, 444, 448, 460, 469, 475, 482, 489
- etiam 188, 316
etiamsi 101
evangelium 380, 385, 387; evangelii 123-124, 336, 339; evangelio 6, 119, 124, 284, 455
ex 109, 224, 265, 327, 392
(exalto) exaltet 44
(examino) examinare 441
excellentia
(exemplum) exemplis 39
(exeo) exivit 388
(extirpo) extirpantur 327
(extollo) extollat 59
- (facio) facit 80, 169, 211, 214; faciunt 329; faciebat 53, 56, 343; fecit 12, 15, 18, 49, 219, 278; fac 178; facere 146; faciat 149, 154, 169; faciamus 109; faciatis 145; faceret 150; fit 184, 185, 186, 228; fiet 391, 393; fieri 389; fiat 149; faciendo 156, 264; factus 69, 478; facta 78, 409
- false 327, 372
fallaciter 188
familias 346
felix 223
fere 429
(fero) tulit 366; tolle 74
feria 3, 115, 452
(festum) festo 196
- fides 172; fidei 212, 272; fidem 104, 273; fide 99, 107
figurate 365
(figuro) figurata 463
filius 218, 348, 354, 367, 380, 416; filii 448
finaliter 271, 273, 355
(finio) finietur 374
(fino) finire 295
finis 287, 292, 298, 324, 330, 343, 400, 412; finem 291, 340, 377, 382, 384; fine 286, 290, 317; fines 388
(firmus) firmum 232
(flecto) flexis 266
flos 353
(forado) foradatum 36
(formica) formice
(fortifico) fortificatur 414
fortiter 238
(frango) fracta 102
(fragilis) fragilem 220
(Franciscus) Francisci 368
frater 278, 299, 306, 401; fratrem 52
fraternal 134
fraternalis 164
frenum 63
(frons) fronte 19-20
fructus 192
(fundo) fundabant 331
fur 346, 395
- generalment 292-293
(generatio) generationes 92, 94
(gens) gentibus
gent 106, 203, 396; gente 7
(genu) jenibus 266
(gero) gestis 417
gloria 37, 55, 86, 132, 276; gloriam 48, 65, 66
(grasse) grase 294
gratia 34, 45, 62, 301, 303, 308; gratiam 42, 43, 103, 120, 200; gratias 423
(gratiosus) gratiosa 207, 227, 240
gratiose 234
(gravis) gravissima 409
(grasso) grasantur 350
(guerra) guerram 182
- habeo 391, 446; habes 231, 333; habet 136, 167, 213, 242, 341, 369, 415, 429, 486; habemus 138; habetis 69, 162, 179, 192; habent 104, 322;

- habebat 51, 53, 420, 464, 469; habebant 63; habebis 192; habebitis 190, 459; habere 37, 166, 182, 183; habeto 191; habeat 160, 445; habeamus 132; haberent 64; habuissem 102; habetur 5, 21, 23, 49, 58, 80, 90, 108, 118, 142, 160, 170, 199, 245, 283, 312, 317, 345, 352, 365, 376, 382, 387, 397, 447, 454, 480; habentur 21, 111
 (habito) habitat 478; habitant 475; habitabat 468
 (haereditas) hereditatem 260
 heremita 344
 heremitanus 416; heremitanos 436; heremitanis 419
 heri 50
 (hic) haec 144, 192; hec 186, 312, 323, 335, 399, 414, 443; hoc 15, 16, 18, 21, 39, 40, 47, 48, 56, 75, 79, 94, 125, 131, 245, 260, 318, 337, 385, 480; hunc 361; hanc 83, 189, 333, 352, 372; hac 159, 235, 327, 424, 474; ach 76; he 364; has 338;
 hodie 138, 250, 409, 424, 430
 (hodiernus) hodierno 6, 284, 455
 homo 82, 176, 417, 425, 478; hominis 348, 380-381, 448-449; homine 133, 134, 135, 139-140, 148, 159; homines 416
 (honor) honorem 38, 39, 121
 hora 314, 346, 348; ora 424; oram 398
 (humanus) humanam 218
 humildat 470
 (humilio) humilia 41, 232; humiliare 219; humiliamini 43; humiliabatur 54; humilietur 48; humiliaretur 58; humiliatum 229, 231
 (humilis) humilibus 43
 humilitas 35, 45; humilitatem 37, 64, 474; humilitate 473
 (Iacobus) Iacobus 261; Iacobi 197; Iacobo 251; Iacobum 262
 iam 104, 162, 429, 467
 ibi 274, 332
 (idem) eadem 3, 196, 281, 452; eiusdem 289; eodem 115, 196
 id eo 9, 14, 24, 36, 45, 51, 63, 67, 75, 85, 92, 98, 103, 105, 128, 137, 147, 153, 157, 169, 238, 241, 274, 288, 305, 323, 339, 342, 347, 370, 393, 396, 411, 447, 483
 idipsum 482
 (Ierosolyma) Ierosolimam 453; Jerosolimam 484
 Ierusalem 269, 463, 464, 481; Iherusalem 381, 383; Jerusalem 462
 Iesu 86; Ihesus 217
 igitur 44
 (ignoro) ignorantes 328
 Ille 94; illa 145, 143, 314, 343, 380; illud 273, 332, 345, 390, 391; illo 47, 191; sibi 144, 169, 272, 302, 460; illi 28, 46, 89, 96, 282, 301, 307, 351, 371, 402, 450; se 54, 57, 67, 140, 146, 159, 174, 219, 220, 322, 435; illorum 322; illis 4, 12, 87, 112; illas 392
 (illumino) illuminare 17, 17-18
 impedimentum 47, 75, 100, 101
 (impedio) impediocoris 50
 (impetro) impetrare 200
 (impleo) impleantur 383, 384
 in 3, 6, 19, 23, 34, 41, 42, 45, 47, 62, 66, 78, 86, 91, 92, 95, 97, 99, 102, 104, 107, 115, 119, 120, 121, 124, 131, 132, 133, 134, 135, 140, 148, 159, 168, 171, 172, 175, 188, 196, 210, 213, 219, 222, 229, 246, 247, 252, 254, 255, 256, 257, 259, 260, 264, 266, 267, 272, 276, 281, 284, 309, 318, 320, 323, 328, 330, 331, 332, 333, 335, 340, 352, 353, 358, 365, 366, 367, 378, 387, 388, 396, 397, 406, 409, 417, 423, 426, 434, 447, 448, 452, 455, 462, 463, 464, 466, 467, 473, 474, 476, 478, 480, 482, 487
 (incarnatio) incarnatione 105
 (incipio) inceperunt 271
 incerte 342
 (incido) inciderem 66
 (indemoniatus) indemoniatos 426
 indigeo 65
 (induo) indutus 416
 (infidelis) infideles 271
 (infirmas) infirmitate 62
 (infigo) infixit 367
 (informo) informati 99
 (informatio) informatione 8-9
 (ingressus) ingressu 10, 130
 inimicus 272
 (iniurio) injurians 173; injuriatus 174;

- injuriato 173
 (inquiri) inquire 178
 (instituto) institute 369
 (instruo) instruatis 107
 intantum 259
 intellectus 20, 24-25; intellectum 275;
 intellectu 26
 (intelligo) intelligunt 94; intelligerent
 4, 28; intelligebat 21; intelligi 205;
 intelligendum 13, 16, 17
 (intentio) intentione 76-77
 inter 12, 140, 148, 184, 185
 (intersum) interest 322
 interitus 399
 internal 133
 internalis 139, 159
 (intervenio) intervenire 322-323
 (intro) intrare 328
 (invenio) invenerunt 441; invenies 41-42;
 invenietis 353-354; inveniantur 433
 invicem 144
 (ipse) ipsa 154, 154; ipsius 151, 390;
 ipsi 85; ipsum 156; ipsam 154, 158;
 ipso 124, 159, 166, 166, 376
 (is) ea 104, 487; id 95, 97, 142, 162,
 212, 230, 301, 304, 307, 311, 321,
 325, 351; 371, 402, 479, 484; eius
 218, 221, 251, 292, 435, 468, 482;
 eam 179, 238, 458, 460; eum 49,
 271; eo 274; eorum 388; earum
 410; eos 107, 126, 127, 128, 431,
 441; eas 367; eis 15, 19, 434, 436
 Israel 24, 318
 iste 25, 295, 360, 368; ista 36, 203, 204,
 303, 307, 411, 467, 473; istud 5, 26,
 118, 123, 283, 424, 454, 461, 484;
 istius 276, 286, 446; isti 63; istum
 278; istam 100, 311; istos 106; istas
 300, 306, 394, 407; istis 128, 439
 ita 69, 93, 151, 162, 163, 179, 185, 189,
 192, 214, 303, 338, 396, 408, 413,
 434, 444, 465, 469, 478
 item 187, 217, 374, 377, 381, 384, 389,
 415, 421, 426, 436
 iter 138
 iterum 317
 (itineri) itinerare 138
 (iurisdictio) jurisdictionem 244; jurisdic-
 tione 241; iurisdicione 208
 jam 76, 410, 412, 420, 421
 (jejuno) jejunando 155; jejunis 79
 Joab 366
 Johannes 278; Joannis 118
 (judaeos) judei 92, 94, 98; judeorum 9;
 judeos 32, 88
 iudicium 379; iudicii 364
 Jumilla 115
 (juro) jures 188
 (justitia) justitie 224
 (justus) justum 152, 157
 (juvenis) juvenes 237
 la 457
 (labium) labia 178
 (laborator) laboratores 465
 laboro 84
 (lac) lactis 303
 (laeto) letatus 481
 lancea 362, 363; lancee 360, 365; lanceas
 357, 366; lanceis 355
 (lapido) lapidare 271
 largiter 294, 349-350
 (largus) largum 447
 (late) latius 267, 269
 (laus) laudem 121; laude 223
 (lego) legitur 259
 (leo) leonis 52
 (leuca) leucis 83
 lex 389
 Leyda 439
 (liber) libro 352
 (ligo) ligaveris 246; ligatum 246
 (lingua) lige 51; linguam 177
 (liquor) liquore 303
 (litteralis) literalis 25; literalem 10
 (locum/locus) loco 115; loca 437; locis
 353
 Lombardia 426
 (loquor) loquitur 160; loquantur 178;
 loqui 51, 54; loquendo 215, 222,
 239; loquendum 22
 (luxuria) luxuriam 238
 (luxuriare) luxuriando 150-151
 magis 47, 65, 82, 294, 349, 369, 370,
 399, 415, 467
 magister 250, 463
 magnus 41; magna 57; magnum 15, 16,
 18, 138; magni 11; maiorem 262;
 magnates 466
 magnitudo 59, 67, 68
 (majuco?) majucando 273
 mal 58

- (malus) mala 168; malum 182; malam 165; malo 177, 178
 (mamilla) mamillam 302, 304
 mane 222
 (manus) manu 44, 366
 Maria 122, 201, 223, 288, 316, 457, 460, 462, 469, 474, 479, 483, 486; Marie 354, 355, 404, 457, 487; Mariam 201, 485
 (Martinus) Martini 373
 (martirialis) 257, 270
 (mater) matris 355; matre 357
 materia 8, 288, 309, 459; materie 10, 130
 (maternitas) maternitate 478
 maternitat 472
 maxime 442
 (medius) medio 331, 332
 (melioratio) meliorationem 121
 mendax 435
 mensis 213; menses 213
 (meus) mea 27, 62; mee 8; meae 60; meo 447; meam 392
 mercator 425
 (meritorius) meritoria 155
 Mesias 89
 (mente) mientes 461
 (miles) militis 416; milites 466
 minor 261
 miraculum 15, 17, 18, 236; miraculi 11-12; miracula 53, 57
 (miraculosus) miraculosa 206, 226
 (miro) mirandum 412
 (mirus) mirum 411
 (mitto) misit 357
 modicum 137, 169
 (modicus) modici 476
 modo 7, 130, 285, 299, 307, 326, 358, 372, 407
 (modus) modis 132, 205, 214, 333
 (momentum) momenta 319-320
 (mors) mortem 390
 (mortifico) mortificando 158
 mortuus 265, 273; mortuos 57
 Moyses 51; Moysse 49
 mulier 282, 301, 302, 303, 306, 307, 311, 325, 351, 371, 402, 450; muliere 236
 (multus) multa 219, 442; multum 182; multi 103, 475; multos 329, 426, 436; multas 66, 264, 403;
 (mundanus) mundana 147
 mundus 295, 341, 356, 358, 368, 374, 405, 407, 413; mundi 217, 276, 286, 287, 290, 291, 292, 298, 324, 330, 331, 340, 343, 363, 377, 379, 382, 385, 400, 405, 412, 424, 439; mundo 131, 409, 434; mundum 354, 361, 385, 386
 muyt 298
 nam 11, 13, 35, 72, 76, 88, 94, 104, 123, 126, 138, 140, 141, 145, 173, 181, 182, 211, 263, 268, 270, 286, 302, 406, 457, 463
 (narro) narrat 252
 (nascor) natus 418, 421, 424, 239, 445, 446
 (natio) nationum 384
 natura 142
 naturaliter 214
 ne 59, 64, 65, 67, 68, 178, 411
 necesse 63
 (necessarius) necessarium 131, 139, 164, 181
 (nescio) necitis 398; nescitis 348
 nemo 315
 neque 153, 167, 188, 315, 398
 (nihil) nil 35
 nisi 315, 331, 420, 438, 441
 non 38, 48, 50, 54, 57, 73, 77, 94, 96, 140, 145, 151, 152, 156, 157, 161, 165, 167, 173, 175, 187, 229, 233, 243, 265, 319, 320, 329, 330, 344, 347, 357, 376, 378, 382, 386, 390, 392, 394, 397, 407, 410, 412, 419, 431, 433, 434, 438, 441, 444, 467
 nondum 98
 nos 92, 200, 276, 288; nobis 93
 (nosco) nosse 319
 noster 224, 458; nostra 456; nostre 120, 121, 427; nostrum 321; nostram 220
 (noto) nota 442
 noviter 106
 (novus) novo 42; novum 56
 (nullus) nullum 101
 (numero) numerare 338
 numquam 263-264, 408
 nunc 421
 (nutrio) nutrit 302, 304
 obedienter 186
 (obedientia) obedientiam 183-184, 186, 190
 (obedio) obediunt 96

- (obloquor) obloquens 50
 (obprobrium) obpropria 221
 (obseruo) observes 186
 (optimus) optimos 192
 (octavus) octavas 115
 octo 421
 (oculus) oculos 17, 18
 (oculto) oculus 292
 (officium) 107
 (omnis) omnes 31, 35, 94, 410; omni
 223; omnia 85, 243; omnium 216;
 omnibus 41, 245, 292
 (opes) opibus 109
 opinio 330, 334, 335, 375, 381, 384, 389;
 opinionis 446; opiniones 338, 394
 oportet 148, 392, 458
 (optimus) optimum 109
 (opus) opera 78; operibus 397
 (oratio) orationem 146; oratione 266
 orbis 388
 originaliter 5, 118, 199, 283, 454
 (orior) ortus 224
 (oro) orando 155
 os 22
 (ovis) oves 391
 (ovile) ovili 392; huivile 393
- paç 133, 134, 135
 pax 117, 127, 129, 139, 148, 159, 163,
 164, 180, 181, 184, 185, 186, 192;
 pacis 171; pacem 131, 132, 136, 137,
 160, 163, 166, 167, 169, 179, 183,
 190, 191, 192; pace 160;
 paciència 257
 (palma) palmam 344-345
 (panis) panem 420
 (paradisus) paradiso 81
 (parco) parcam 407
 (paro) parat 461; parati 348
 (pars) parte 225; partibus 123
 participatio 482
 (parvulus) parvulos 79
 pascha 3;
 (pasco) pasce 19, 116
 (passio) passionem 221; passione 105
 pastor 393
 pater 320, 345, 435, 458
 (patientia) pasciencia 270
 (patriarca) patriarche 466
 (pauper) pauperes 465, 474
 pax 117, 127, 129, 139, 148, 159, 163,
 164, 180, 181, 184, 185, 186, 192
- peccator 65, 82, 233, 235, 242, 244; pec-
 catoris 227, 239; peccatorum 207,
 232; peccatoribus 221
 (peccatum) peccata 233, 408, 413, 228,
 242, 245, 233, 235, 242, 244
 (pecco) pecabis 161
 penitència 255
 penitentia 263; penitentiam 184-185
 penso 8; pensare 129
 per 36, 48, 52, 54, 56, 64, 79, 98, 103,
 104, 146, 158, 183, 184, 185, 186,
 198, 191, 203, 211, 214, 230, 231,
 235, 237, 244, 260, 286, 289, 302,
 304, 331, 372, 385, 386, 391, 402,
 407, 414, 415, 419, 422, 426, 427,
 436, 440, 479, 486
 (perdo) perduntur 35-36; perdatur 48
 (perduco) perducat 276-277
 (perficio) perficitur 62
 (perfodio) perfodi 347
 periculosus 54; pariculosum 182
 (persecutio) persecutiones 360; persecu-
 tionibus 275
 (persequor) persequere 179
 personal 471
 (personalis) personali 254, 476
 (persona) persone 467, 477; personam 46,
 162; personarum 480: personas 304,
 474
 (Philippus) Filipo 251; Philippi 196
 (placeo) placet 458; placeat 358, 408
 (placitum) placito 342
 plene 99
 (pono) potest 204, 274; posuit 320;
 posuerunt 328; poterat 54, 57, 101,
 330; poterant 336; poterimus 183;
 potenti 44
 (porto) portet 165
 possum 68, 111; posent 337, 338, 442;
 posimus 200
 post 3, 14, 115, 289, 334, 361, 373, 378,
 390, 429
 postquam 126, 231, 322, 433, 457
 (potestas) potestate 320
 (praecedo) precederet 261
 (praeceptum) precepta 187; preceptis 189
 (praedico) predicare 27, 51, 285, 309,
 483; predicari 385; predicando 270-
 271; predicandum 102-103
 (praedicatio) predicatio 456; predicatio-
 nem 236-237; predicationes 66, 434;
 predicationum 68-69

- (praedicator) predicator 112, 237; predicatori 28; predicatore 27; predicatores 433-434
- (praedico) predicavit 238, 250; predicaverunt 386-387; predicemus 433; predicaverim 438
- (praesento) presentantur 486-487; presens 129, 456; presentando 460
- (praesidentia) presidentia 268
- presidència 256
- (presbyter) presbiterum 427
- presens 129, 456
- (prex) preces 355
- primus 210, 268; prima 30, 184, 225, 291, 330, 464, 467; primum 139, 209, 210; primo 125, 133, 206, 210, 215, 254, 317, 375, 382, 389, 404; primam 33, 98, 162, 310
- principaliter 72
- (principium) principio 120
- pro 7, 8, 10, 26, 83, 120, 130, 175, 219, 221, 288
- (probo) probat 352; probatur 39, 40, 48, 56, 402; probatum 44
- (prosum) prodest 74
- proditor 368
- (prohibeo) prohibe 177
- (promitto) promisit 81, 91
- (propheta) profete 466; profetas 14, 16, 21
- (prophetia) profecia 23; profecie 21
- (propono) proposui 483
- propositum 79, 123, 232, 239, 243, 461; proposito 11
- proprius 24; proprium 38; propriam 10, 188-189
- proprie 463
- propter 60, 65, 85, 60, 474
- (prorogo) prorogavit 404-405
- (prosum) prosunt 169
- (proximus) proximum 134, 164-165, 165-166, 168; proximo 136, 167, 170; proximos 185
- (psalmus) psalmo 387, 481
- (psalterium) psalterii 338; psalterio 335
- (publicus) publica 107
- (pulcher) pulcra 236
- (puto) putabitis 394-395
- putana 236
- quadraginta 374, 415
- (quaero) quesierunt 317; querere 38; querenti 305
- quamdiu 168
- quando 128, 285, 312, 399
- (quantus) quanto 41, 65, 82
- quare 69
- (quartus) quarta 381; quartum 270; quarto 222, 257
- quasi 321, 410, 430
- quatuor 213, 214, 252
- qui 56, 60, 65, 73, 95, 97, 106, 136, 166, 176, 212, 328, 344, 367, 368, 415, 417, 419, 422, 426, 437; quis 165, 168, 176, 324; quae 86, 320, 391; que 30, 31, 32, 33, 34, 45, 71, 78, 88, 105, 151, 169, 219, 221, 228, 236, 242, 252, 352, 360, 370, 461, 481, 486; quod 8, 12, 15, 33, 45, 47, 60, 80, 81, 89, 91, 101, 103, 104, 130, 131, 132, 139, 149, 150, 151, 156, 157, 210, 216, 217, 259, 260, 261, 265, 291, 294, 295, 298, 310, 313, 320, 323, 330, 334, 335, 336, 349, 357, 369, 370, 373, 375, 376, 377, 378, 381, 382, 384, 389, 390, 391, 399, 400, 411, 418, 421, 431, 438, 444, 445, 446, 458, 462; cuius 482; cui 49; quem 26; quam 17, 235, 276, 308, 369, 409, 415; quo 265, 362, 363; qua 346, 348; quorum 322; quas 109, 214, 328, 479; quibus 252, 487
- quia 51, 53, 62, 98, 156, 224, 250, 348, 380, 386, 394, 398, 404, 408, 410, 429, 431, 434, 435, 438, 476
- (quicumque) quaecumque 145
- quidam 271-272, 328, 344, 425; quedam 282, 300, 306, 311, 325, 351, 371, 401, 450; cuiusdam 11, 414; quendam, 427; quodam 102; quadam 236; quibusdam 419
- quidquam 74
- quidquid 109, 246,
- (quilibet) qualibet 137; quamlibet 488
- quinque 420, 429
- (quintus) quinta 384
- quomodo 299-300, 305, 306, 307, 350, 401, 402, 412
- quoniam 346
- (rancor) rancorem 165
- (rapio) rapti
- ratio 30; rationem 28, 33, 69, 71, 88;

- ratione 414, 415, 422, 426, 436;
 rationes 29, 111, 403
 (raucitas) raucitatis 8, 28-29, 100-101;
 raucitate 27
 raucus 29, 69
 (recedo) recedunt 36; recederet 61; rece-
 seram 76
 recelo 340; recelare 343
 (recipio) recipit 242-243; recepit 95, 97,
 218; recipiendo 26, 219-220, 232
 (recito) recitatur 118-119; recitando 251;
 recitatum 6, 283, 454-455
 (reconcilio) reconciliare 174
 (refero) refert 263
 regnum 318
 regula 410
 (religio) religiones 368, 408, 409
 (religiosus) religiosi 328; religiosy 415
 (reprehendo) reprehendendo 431
 (res) rerum 217
 (resisto) resistit 43
 (respondeo) respondit 314, 318-319; res-
 pondet 300, 305, 325, 350-351, 401;
 respondebant 430, 432; responde
 332; respondere 421
 (responsio) responsonem 11
 (restauro) restaurandam 189
 (restituo) restitues 318
 (resurgo) resurrexit 265
 (resurrectio) resurrectionem 14
 (resuscito) resuscitabat 57
 (revelo)revelare 340; revelatum 418
 (revelatio) revelationis 59; revelationes
 304; revelationum 67-68
 reverència 254
 reverendus 250
 (revertor) reverterer 79, 100; reverti 83,
 243; reversi 357-358; revertendi 77,
 100
 rixa 159
 (rixa) rixant 141; rixent 140
 (rogo) rogavi 61
 (rudis) rudes 13

 (sabbatum) sabato 281
 (saccus) sacum 36
 (sacer) sacra 223; sacre 329
 (sacerdos) sacerdotis 244; sacerdotes 468,
 469; sacerdotum 208, 231
 salmo 176, 229
 (Salomon) Salomonis 468
 (salutatio) salutationem 485; salutatione
 456
 (saluto) salutavit 126; salutaverat 127
 (salus) salutem 86, 121-122; salute 83,
 175
 salvatio 77, 93-94; salvationem 72, 76
 sanctus 417; sancta 301, 303, 307, 312,
 325, 341, 351, 365, 371, 402, 462;
 sanctum 203; sancti 63, 353; sancte
 417; sanctorum 196, 353; sanctis
 419; sanctas 305, 408
 (sapientia) sapientiam 22
 (Sathana) Sathanae 60
 Saul 39
 (scio) scit 315; scitis 76, 300, 306, 350,
 401; sciatis 33, 462; sciret 346; sci-
 rent 337; scire 336, 337; scitote 344;
 sciendum 130
 scilicet 27-28, 28, 34, 52, 112, 155, 215,
 216, 275, 321, 353, 361, 367, 373,
 457, 469, 485, 488
 (scolasticus) scolasticarum 464
 (scribo) scripta 203
 scriptura 301, 308, 311, 325, 352, 365,
 371, 402, 462; scripture 16, 329;
 scripturas 13-14
 (scutifer) scutiferos 79
 secretum 7-8; secreti 130; secreta 14,
 16, 459; secretis 329
 (saeculum) seculi 286, 313-314, 317
 secundo 126, 134, 207, 255
 (secundus) secunda 31, 115, 185, 294,
 334, 375, 466; secundum 164, 209,
 259, 263, 274-275, 337; secundam
 71, 179, 227, 349
 (securus) securabatur 127; securando 126
 sed 38, 94, 166, 264, 329, 336, 357, 372,
 376, 378, 385, 390, 412, 432, 459; set
 26
 (seipso) seipso 133, 136, 140
 (semen) semini 90; semine 89, 91, 92,
 93, 95, 96, 97, 98
 semper 340, 342; senper 190
 (sensus) sensum 4, 13, 15, 28, 87, 112
 (servitor) servitores 468
 sententia 204; sententiam 356-357, 405
 septem 83, 430
 (septimana) septimanas 213
 (sequor) sequitur 253; secuntur 437;
 sequeretur 77
 (sermo) sermonem 278; sermonibus 333,
 487
 sero 222

- (servo) servare 170
 servitium 46
 sex 372, 486
 (sextus) sexta 389, 436, 452
 si 63, 96, 123, 131, 145, 173, 183, 260,
 299, 318, 324, 346, 350, 356, 358,
 401, 405, 458
 sic 44, 111, 189, 201, 209, 225, 227, 307,
 309, 398, 430, 448, 461
 sicut 36, 171, 184, 185, 211, 213, 267,
 302, 395, 448, 467
 (significo) significabant 360
 (signo) signabat 19
 signum 313; signa 27, 378, 380
 simul 376
 sine 35, 37
 singularis 30; singularem 33
 singulariter 70, 252
 (sino) sineret 347
 (societas) societatis 427
 sol 211, 214, 224; sole 378
 (sollicitus) sollicitus 174; solliciti 170,
 173, 175
 solus 315, 478; sola 34; solum 39, 478
 (solvo) solvi 198, 202, 209, 225, 239,
 275; solvite 210; solveris 247: soluta
 233; solutum 247
 sonus 388
 specialis 32
 specialiter 88
 (species) speciem 161
 specto 103
 (spes) spe 172
 (spiritualis) spirituali 142
 spiritus 73, 140, 144, 149, 150, 151, 153,
 157, 171, 437; spiritum 143, 148,
 156, 184, 274
 statim 20, 284, 455
 stimulus 59-60
 (stirpo) stirpantur 372
 (sto) stat 168; stabat 266, 468; stabant
 465; staremus 340; staset 270
 (stringo) stricta 468
 stupa 417
 sub 44
 subtrus 36, 141
 (subir) sobimos 462
 (succesio) successionem 260-261
 (sufficio) sufficit 61; sufficient 443
 sum 50, 51, 65, 309, 446; es 41, 223; est
 6, 16, 25, 30, 31, 32, 34, 44, 45, 59,
 73, 85, 95, 97, 110, 123, 130, 139,
 141, 142, 151, 157, 162, 164, 168,
 176, 181, 182, 212, 216, 217, 224,
 230, 233, 242, 283, 301, 304, 307,
 311, 319, 320, 321, 322, 325, 330,
 334, 335, 348, 351, 358, 368, 371,
 376, 378, 386, 390, 402, 412, 424,
 428, 435, 455, 479, 484; sumus 93,
 433; estis 172; sunt 29, 78, 103,
 106, 203, 233, 295, 358, 365, 369,
 392, 410, 429, 430, 437; eram 69;
 erat 20, 54, 292, 367, 418, 421, 431,
 465, 467; erant 13, 98, 335; fui 29,
 252, 265, 268, 273, 344, 448, 463;
 fuerunt 409, 423, 440; erit 8, 159,
 244, 246, 247, 287, 362, 363, 448,
 458; erunt 313, 377; estote 348;
 esse 175, 331, 456; sit 147, 153, 407,
 411, 445, 446; fuerit 109; esset 89,
 151, 152, 157, 346; essemus 340; fui-
 set 237
 super 246, 247
 (superbia) superbiam 64
 (superbus) superbis 43
 supernal 135
 supernalis
 (supersum) supererit 396
 (supplicatio) supplicationem 404
 supra 141, 406, 487
 (suspendo) suspendit 356
 sustineo 85; sustinuit 221
 (suus) sua 34, 259, 320, 357, 367; suum
 46, 52, 438; sue 175, 356; suam 14,
 155, 302, 304, 347, 474, 485; suis
 19, 99, 51, 65, 99, 242, 417
 tabernaculum 160-161, 162
 (talis) tali 258
 tamdiu 167
 tamen 57, 435, 442, 445
 tan 467
 (tango) tangit 30, 31, 32, 33, 71, 88; tan-
 gebat 69
 (tantus) tanta 78, 413; tantum 219, 264;
 tantarum 83
 Tarragona 440
 tema 4, 111, 117, 129, 198, 238, 273,
 300, 305, 325, 351, 401, 484
 templum 468
 tempus 342, 446; tempore 289, 318;
 tempora 319, 384
 (teneo) teneor 7, 285; tenebat 53; tenea-
 tis 339; tenerem 102; teneretur 410

- ter 61
 terra 142; terrae 388; terre 92, 216;
 terram 246
 (terrenus) terrena 147; terrenam 247
 (terrestris) terrestri 81
 (terreo) territum 230
 (tertius) tertia 3, 32, 298, 377, 467; ter-
 tiam 88, 400; tertium 181, 209, 241,
 268, 275; tertio 127, 135, 208, 220,
 256
 testamentum 56; testamento 23, 42
 (textus) textum 336, 339
 thema 123
 (Thomas) Tomas 128; Tomam 82
 (tiro) tirando 147; tirat 141
 (tormentum) tormentis 276
 Toscana 418
 tot 334, 342, 408, 413
 (totus) totum 38, 211
 (trado) tradidit 274; traditurus 110
 (transago) transacti 295
 (transeo) transire 334, 374
 traydor 439
 tredecim 419
 tres 29, 290, 300, 357, 360, 364, 366,
 429, 464, 469, 479, 480; tribus 124,
 128-129, 132, 205, 355
 (trinitas) trinitate 105
 trujamant 52
 (tu) tui 313; tibi 61, 75, 109, 110, 324;
 te 41, 198, 202, 209, 224, 225, 232,
 239, 275, 276; t' 204
 tunc 54, 158, 233, 244, 380; tunch 420
 turba 282, 301, 351, 450
 tuus 20; rua 178; tuum 161; tuam 161,
 162, 177; tuo 92;
 (tyrannus) tiranus 272

 ubi 80, 90, 225, 437, 440
 (unitas) unitatem 170
 universalis 31; universalem 71
 (universus) universe 92; universum 385,
 386
 unus 171, 172, 393, 416; una 34, 172,
 361, 390; unum 81, 171, 173, 235,
 287, 393, 446
 usque 84, 265
 ut 4, 21, 28, 47, 49, 58, 61, 63, 76, 77,
 85, 90, 99, 108, 140, 142, 145, 147,
 148, 152, 154, 156, 165, 170, 175,
 186, 187, 190, 200, 228, 231, 237,
 253, 263, 267, 269, 312, 317, 322,
 326, 333, 340, 343, 345, 365, 376,
 382, 387, 395, 397, 406, 418, 433,
 447, 463, 481
 utique 347

 (vado) vadunt 421
 (valeo) valent 35
 (vanus) vana 37, 55; vanam 48, 64, 66;
 vanum 188
 vel 149, 204, 319, 445
 Venetia 425
 (venio) venerat 236; veniet 285, 380,
 395, 396; venient 287, 298, 375, 376,
 380; veni 108; veniamus 227, 241,
 310; venire 295, 361; venturus 346,
 348
 (verus) vera 323, 370, 388, 411, 414, 444;
 verum 376, 378, 382, 386, 390;
 veram 37
 verbum 5, 26, 118, 125, 239, 283, 454,
 461; verbo 11, 210; verba 203, 388
 verginitat 471
 versus 335, 338
 (vester) vestrum 299, 319, 321; vestre
 172; vestri 23; vestram 75; vestris
 339
 (vetus) veteri 23
 (video) vidistis 326; vide 487; videamus
 137, 307; vidiset 237; videre 177,
 358, 408; visa 273; videndum 18
 (vigilo) vigilate 397, 398; vigilaret 347;
 villa 196, 281
 (vinculum) vinculo 171; vincula 85
 (virginitas) virginitate 476
 virgo 223, 462, 469, 474, 479; virginis
 354, 355, 404, 456; virgini 487; vir-
 ginem 200-201, 459-460, 484;
 (virtualis) virtuali 255, 263
 virtuosus 253; virtuosa 208, 241-242;
 virtuosam 244
 virtus 34, 62; virtutes 35, 468, 479
 (visio) visionem 373, 414
 (visito) visitans 161
 vita 305, 341, 353, 406; vite 121, 417;
 vitam 189, 235
 (vivifico) vivificat 73; vivifica 332
 (vix) vicem 98; vicibus 125, 129
 (vocatio) vocationis 172
 (voco) vocati 172
 volo 26, 290, 309; vult 47, 124, 145,
 147, 177, 461; vultis 145; volumus
 131, 183; voluit 99; voluerunt 441;

- vellet 299, 316, 354; volens 483; ymo 167, 409
 volendo 75, 219 ypocrisia 37
 (voluntas) voluntatem 149, 150, 154, 165; yra 168
 voluntate 168 ystoria 259, 263, 267; ystoriám 265;
 vos 27, 31, 44, 71, 106, 300, 306, 343, ystoriarum 464
 347, 350, 447; vobis 22, 117, 125,
 127, 129, 163, 180, 193, 250, 251, (zodiacus) zodiacum 211
 290, 362, 457, 458, 484
 (vox) vocem 392

TAULA DE REFERÈNCIES

L'estructura d'aquesta taula és paral·lela a l'explicada en la de l'article anterior; l'única diferència es troba en el detall que el número següent als dos punts remet a les línies dels sis textos acabats de transcriure.

A. *Bibliques:*

<i>Gen</i>	XII, 31 = 90 XIV, 21 = 74 XXIII, 18 = 90	<i>Mat</i>	XV, 19 = 245 XX, 18 = 453, 454 XXI, 2 = 199, 203 XXIV, 3 = 312 30 = 381 36 = 314 43 = 345 XXV, 13 = 397-398 41 = 364
<i>Ex</i>	IV, 10 = 49		
<i>Num</i>	X, 32 = 108		
<i>2Reg</i>	XVIII, 14 = 366	<i>Lc</i>	XI, 27 = 282, 283 XVII, 26 = 447-448 XIX, 30 = 199 XXI, 24 = 383 25 = 22 XXIV, 45 = 4, 5
<i>Iob</i>	V, 24 = 160 XXII, 211 = 190-191	<i>Io</i>	VI, 64 = 72-73 X, 16 = 393 XX, 19 = 113, 114 21 = 113, 114 26 = 113, 114 26-29 = 80
<i>Ps</i>	XVIII, 2 = 387-388 XXXIII, 13-15 = 176 L, 19 = 229 CXXI, 3 = 481	<i>Act</i>	I, 6 = 317
<i>Eccli</i>	III, 20 = 40	<i>1Cor</i>	V = 359
<i>Is</i>	VIII, 18 = 23-24		
<i>Hab</i>	III, 2 = 332		

<i>2Cor</i>	XII, 7 = 143	<i>1Thess</i>	V, 21 = 395
<i>Gal</i>	V, 17 = 143	<i>1Ptr</i>	V, 5 = 42
<i>Epb</i>	IV, 3 = 170	<i>Apoc</i>	XI, 7 = 377
<i>1Tim</i>	II, 9-10 = 84		

B. *No bibliques*

Bernardus 152

Breviarium Romanum 223-224*Credo in Deum* 213, 222-223*Legenda sanctorum* 259, 263, 267, 353, 406